

ΧΡΗΣΙΜΟΣ

ΟΔΗΓΟΣ

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

ΟΡΩΝ

ΑΟ

ΑΠΟ ΤΟ

ΣΤΟ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΜΑΣΤΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ
ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ

Από τη στιγμή της διάγνωσης του καρκίνου του μαστού, μια γυναίκα έρχεται αντιμέτωπη με πολλές έννοιες που μπορεί να μην τις έχει ξανακούσει αλλά με βάση αυτές θα πρέπει να πάρει πολλές αποφάσεις για τη ζωή της.

Η κατανόηση πολλών εννοιών που αφορούν την ασθένεια και τη θεραπεία είναι εξαιρετικά σημαντική, μιας και βοηθά στην καλύτερη επικοινωνία με το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και στην αντιμετώπιση του φόβου.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού «Άλμα Ζωής», αναγνωρίζοντας την ανάγκη ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ασθενών προχώρησε στην δημιουργία ενός γλωσσαρίου με κάποιες από τις πιο σημαντικές έννοιες με τις οποίες οι ασθενείς μπορεί να έρθουν αντιμέτωπες, ελπίζοντας να φανεί χρήσιμο σε κάθε φάση της ασθένειας και της θεραπείας.

Προτεραιότητα στην επεξήγηση των όρων έχει ο θεράπων ιατρός της ασθενούς. Η παρούσα ενέργεια σε καμία περίπτωση δεν προσπαθεί να τον ερμηνεύσει ή να τον υποκαταστήσει.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βούρτσιν Αθηνά

MD, PhD, Ιδρυτική πρόεδρος της ΕΕΑΜ
Μέλος της Επιστημονικής επιτροπής της
DenseBreast-Info.org

Κεντεποζίδης Νικόλαος

Παθολόγος - Ογκολόγος Διευθυντής Ογκολογικού Τμήματος 251 ΓΝΑ Αεροπορίας

Κοντός Μιχάλης

Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής και Χειρουργικής Μαστού, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΓΓΛΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Breast Imaging Reporting and Data Systems (BI-RADS).....	10	Ki 67.....	11
DFS Επιβίωση χωρίς νόσο.....	10	OS συνολική επιβίωση.....	11
BRCA1/BRCA2 Genes (Breast CAncer genes).....	10	pCR πλήρης παθολογανατομική απόκριση.....	11
FISH φθορίζων in situ υβριδισμός.....	10	PET.....	11
FNA - Αναρρόφηση δια λεπτής βελόνης.....	10	PFS επιβίωση χωρίς εξέλιξη της νόσου.....	11
Her 2 υποδοχέας (Human Epidermal Growth Factor Receptor 2, erbB2).....	10	Placebo / εικονικό φάρμακο.....	11
HER2 αναστολείς.....	10	Port-a-cath (κεντρικός φλεβικός καθετήρας).....	12
HER2 θετικός καρκίνος μαστού.....	10	RAD (δόση ακτινοβολίας).....	12

A

Αγγειογένεση.....	14	Ανταθλαξιμότητα.....	17
Αγχολυτικά / ηρεμιστικά.....	14	Αντιγόνο.....	17
Άγχος.....	14	Αντιεμετικά.....	17
Ακτινογραφία.....	14	Αντικαταθλιπτικά.....	17
Ακτινοδιαγνώστης Μαστού.....	14	Αντίσωμα (ή ανοσοσφαιρίνη).....	17
Ακτινοθεραπεία / ακτινοβολία.....	15	Αξονική τομογραφία.....	18
Ακτινοθεραπευτής.....	15	Απεικονιστικές εξετάσεις Μαστού.....	18
Αθωπεκία.....	15	Αποκατάσταση μαστών.....	18
Αμνηόρροια.....	15	Αποτιτανώσεις - ασβεστώσεις.....	18
Αναιμία.....	15	Ασφαλή χειρουργικά όρια.....	18
Αναστολείς mTOR.....	15	Ατροφία Κόλπου.....	19
Αναστολείς αρωματάσης.....	16	Άτυπα κύτταρα.....	19
Αναστολείς κυκλινών.....	16	Αυτοεξέταση.....	19
Αναστολείς τυροσινικής κινάσης.....	16	Αυτόματη αντικατάσταση.....	19
Ανοσοθεραπεία.....	16	Αυτοματοποιημένο υπερηχογράφημα μαστού (ABUS).....	19
Ανοσοιστοχημία.....	16		
Ανοσοποιητικό σύστημα.....	17		

Β - Γ - Δ

Βαθμός κακοήθειας (grade).....	22	Γονιδιακή Εξέταση.....	23
Βιοδείκτες.....	22	Γονιδιακή μετάλλαξη.....	23
Βιολογική θεραπεία.....	22	Γονίδιο.....	23
Βιο-ομοειδή.....	22	Γονιμότητα.....	24
Βιοψία.....	22	Γραμμή θεραπείας.....	24
Βιοψία δια κόπτουσας βελόνες.....	22	Διαδερμική Βιοψία με βελόνη.....	24
Βληνογονίτιδα.....	22	Διαδικτυακή πληροφόρηση.....	24
Βραχυθεραπεία.....	23	Διαταραχές ύπνου.....	25
Γαλακτοκίλη.....	23	Δικαιώματα ασθενών.....	25
Γαλακτοφόρος πόρος.....	23	Διφωσφονικά Αντιοστεολυτικά.....	26
Γενόσημα.....	23	Δραστική ουσία (INN).....	26

Ε

Εγκαίρη διάγνωση.....	28	Εξατομικευμένη θεραπεία.....	29
Εικόνα σώματος.....	28	Εξέλιξη νόσου.....	29
Ελαστογραφία.....	28	Επαναδραστηριοποίηση / επαναπροσαρμογή / επανάταξη ασθενούς.....	29
Εμπορική ονομασία.....	28	Επανελέγχος.....	29
Εμφύτευμα ή ένθεμα.....	28	Επιδημιολογία.....	30
Εναλλακτικές θεραπείες.....	28	Επικουρική συστηματική θεραπεία.....	30
Ενδοφλέβια χορήγηση.....	28	Επίπτωση.....	30
Ένζυμα.....	29	Ερύθημα.....	30
Εντοπισμός με βελόνα.....	29		
Έντυπο συγκατάθεσης.....	29		

Ζ - Η - Θ - Ι

Θετική λίστα.....	32	Ινοαδένωμα.....	32
Θηλαία άλωος.....	32	Ινοκυστική μαστοπάθεια.....	33
Θήλαμα.....	32	Ιστολογική εξέταση.....	33
Θρομβοπενία ή Θρομβοκυτταροπενία.....	32	Ιστός.....	33

Κ

Καινοτόμες θεραπείες.....	36	Καρκινογένεση.....	39
Κακοήθεια / κακοήθης όγκος	36	Κάσκα πάγου.....	39
Καλοήθης όγκος	36	Κατάθλιψη	39
Καρκινικά κύτταρα	36	Κατακράτηση υγρών	40
Καρκινικοί δείκτες	36	Κέντρο μαστού (πιστοποιημένο).....	40
Καρκίνος ή Καρκίνωμα.....	37	Κέντρο Πόνου.....	40
• Διηθητικός Καρκίνος Μαστού	37	ΚΕΠΑ.....	40
• Λοβιακός Καρκίνος.....	37	Κληρονομικότητα.....	41
• Ορμονοεξαρτώμενος Καρκίνος	37	Κλινικές μελέτες / δοκιμές.....	41
• Πολυεστιακός και Πολυκεντρικός Καρκίνος	37	Κλινική εξέταση μαστού	41
• Προχωρημένος ή Μεταστατικός Καρκίνος Μαστού	37	Κοινωνική Στήριξη.....	41
• Πρώιμος Καρκίνος Μαστού	38	Κοινωνικός Λειτουργός.....	42
• Τοπικά Προχωρημένος Καρκίνος	38	Κρίση πανικού	42
• Τριπλά Αρνητικός Καρκίνος	38	Κύστη	42
• Φλεγμονώδης Καρκίνος Μαστού	38	Κυτταροτοξικό.....	42
• In situ Καρκίνωμα	38		
• Βλεννώδες Καρκίνωμα	39		
• Θηλώδες Καρκίνωμα	39		
• Λοβιακό Καρκίνωμα in situ	39		
• Πορογενές Καρκίνωμα Μαστού	39		
• Σωληνώδες Καρκίνωμα.....	39		

Λ

Λεμφαδένας.....	44	Λεμφαδενικός καθαρισμός.....	45
• Αρνητικός Λεμφαδένας.....	44	Λεμφικό σύστημα.....	45
• Θετικός Λεμφαδένας.....	44	Λεμφοίδημα	45
• Μασχαλιαίοι Λεμφαδένας	44	Λεμφοκύτταρα (T, B)	45
• Υπερκλειδίοι Λεμφαδένας.....	44	Λέμφος.....	45
• Υποκλειδίοι Λεμφαδένας	44	Λευκοπενία.....	46
• Φρουρός Λεμφαδένας.....	44	Λίπωμα.....	46

Μ - Ν

Μαγνητική τομογραφία	48	Μαστοδυνία.....	50
Μαζικός αδένας	48	Μετάλλαξη.....	50
Μαστεκτομή.....	48	Μετάσταση -	
• Αμφοτερόπλευρη Μαστεκτομή.....	48	Μεταστατικός καρκίνος μαστού.....	51
• Μερική Μαστεκτομή	48	Μετεμμηνοπauσιακή γυναίκα	51
• Προφυλακτική Μαστεκτομή.....	48	Μη ψηλαφητή αλλοίωση	51
• Ολική Μαστεκτομή.....	48	Μονοκλώνικά Αντισώματα	51
• Ριζική Μαστεκτομή	49	Νεοπλασία.....	52
• Τροποποιημένη Ριζική Μαστεκτομή	49	Νευροτοξικότητα.....	52
Μαστίτιδα	49	Νοητική κόπωση.....	52
Μαστογραφία	49	Νοσος Paget.....	52
• Αναλογική Μαστογραφία	49		
• Διαγνωστική μαστογραφία.....	49		
• Μαγνητική Μαστογραφία	50		
• Προληπτική Μαστογραφία.....	50		
• Ψηφιακή Μαστογραφία	50		
• Ψηφιοποιημένη Μαστογραφία.....	50		

Ξ - Ο

Ογκεκτομή	54	Οικογενειακό ιστορικό.....	55
Ογκογονίδιο.....	54	Οισραδιόλη	55
Ογκολόγος - Παθολόγος	54	Οιστρογόνα.....	55
Όγκος	54	Οργανωμένη αλληλοβοήθεια ασθενών	56
• Πρωτοπαθής όγκος	54	Ορμονοθεραπεία	56
• Φυλλοειδής όγκος	54	Ορώδες έκκριμα	56
Οζίδιο.....	55	Οστεοπενία	56
Οίδημα ή πρήξιμο.....	55	Οστεοπόρωση.....	56

Π

Παράγοντας κινδύνου.....	58	Πρόγνωση	59
Παροχέυτση	58	Προεχειρτητική θεραπεία	
Περιφερικά Εισαγόμενος Κεντρικός		(Neoadjuvant θεραπεία)	60
Καθετήρας (PICC).....	58	Προεμμηνοπauσιακή γυναίκα.....	60
Περιφερική νευροπάθεια	59	Προληπτικός έλεγχος / screening.....	60
Ποιότητα ζωής	59	Πρόληψη	60
Ποσοστό αναπηρίας	59	Προσδόκιμο ζωής.....	60
Προαγωγή υγείας.....	59	Πρώωρη εμμηνοπauση	61
Προγεστερόνη.....	59	Πυκνότητα μαστού	61

Ρ - Σ - Τ

Σεξουαλική δυσλειτουργία	64	Συνηγορία ασθενών	66
Σκιαγραφικό υγρό	64	Συντηρητικό χειρουργείο	66
Σπινθηρογράφημα οστών	64	Σύστημα υποβοηθούμενης	
Στάδια / stage	64	διάγνωσης (CAD)	66
Σταδιοποίηση όγκου	64	Σωματική κόπωση	66
Στερεοτακτική βιοψία μαστού	64	Τατουάζ θηλής	66
Στοχευμένη θεραπεία	65	Τεταρτεκτομή	66
Συγγένεια δευτέρου βαθμού	65	Τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων (PET)....	66
Συγγένεια πρώτου βαθμού	65	Τομοσύνθεση μαστού	67
Σύλληλος Ασθενών	65	Τοξικότητα	67
Συμπαγής όγκος	65	Τοπική υποτροπή	67
Συμπωματική /			
ανακουφιστική θεραπεία	65		

Υ - Φ - Χ - Ψ - Ω

Υγρή βιοψία	70	Φροντιστής	72
Υπερδιάγνωση	70	Χειρουργός μαστού	72
Υπερηχογράφημα	70	Χημειοθεραπεία	72
Υπερηχογράφημα μαστού	70	Χημειοπροφύλαξη	72
Υπερθερμία	70	Ψευδώς αρνητικό αποτέλεσμα	73
Υποδόρια χορήγηση	70	Ψευδώς θετικό αποτέλεσμα	73
Υποδοχείς	70	Ψηλαφητό	73
• Οιστρογονικοί υποδοχείς	71	Ψυχίατρος	73
- Θετικοί οιστρογονικοί υποδοχείς	71	Ψυχοθεραπεία	73
- Αρνητικοί οιστρογονικοί υποδοχείς	71	Ψυχοθεραπευτής	74
• Ορμονικοί Υποδοχείς	71	Ψυχολογική στήριξη	74
Υποτροπή	72	Ψυχο-ογκολογία	74
Φαρμακοεπαγρύπνιση	72		

Breast Imaging Reporting and Data Systems (BI-RADS)

Σύστημα ανάλυσης και καταγραφής δεδομένων απεικόνισης μαστού. Είναι ένα λεξικό για τη χρήση κοινής τυποποιημένης ορολογίας ανάλυσης και καταγραφής των ευρημάτων με τις απεικονιστικές τεχνικές.

DFS Επιβίωση χωρίς νόσο

Χρονικό διάστημα μετά τη θεραπεία κατά το οποίο ο ασθενής ζει χωρίς νόσο (συνήθως υπολογίζεται στα 5 ή 10 χρόνια).

BRCA1/BRCA2 Genes (BReast CAncer genes)

Ογκογονίδια που σχετίζονται με τον κληρονομικό καρκίνο του μαστού και των ωοθηκών.

FISH φθορίζων in situ υβριδισμός

Τεχνική που χαρτογραφεί το γενετικό υλικό στα κύτταρα ενός οργανισμού. Είναι πιο ειδική μέθοδος από την ανοσοϊστοχημεία για τη διερεύνηση της ογκοπρωτεΐνης HER 2 στα κύτταρα για τον καρκίνο του μαστού.

FNA - Αναρρόφηση δια λεπτής βελόνης

Τεχνική δια λεπτής βελόνης κατά την οποία λαμβάνονται κύτταρα από μία ύποπτη περιοχή του μαστού.

Her 2 υποδοχέας

(Human Epidermal Growth Factor Receptor 2, erbB2)

Πρωτεΐνη που εντοπίζεται στην επιφάνεια ορισμένων καρκινικών κυττάρων του μαστού, η οποία συσχετίζεται με την κυτταρική ανάπτυξη και την επιβίωσή τους. Σε καρκινικά κύτταρα του μαστού που είναι HER2 / neu-αρνητικά η πρωτεΐνη αυτή είτε δεν εντοπίζεται καθόλου είτε εντοπίζεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Αντιθέτως σε όγκους του μαστού που είναι HER2 / neu θετικοί η πρωτεΐνη εκφράζεται σε πολύ υψηλά επίπεδα.

HER2 αναστολείς

Φάρμακα που εμποδίζουν τη δράση του HER2 υποδοχέα.

HER2 θετικός καρκίνος μαστού

Καρκίνος μαστού που χαρακτηρίζεται από αυξημένο αριθμό HER2 υποδοχέων και ανταποκρίνεται σε αντι HER2 θεραπεία.

Ki 67

Η Ki 67 είναι μια πρωτεΐνη στα κύτταρα η οποία αυξάνεται καθώς τα κύτταρα ετοιμάζονται να διαιρεθούν σε νέα κύτταρα. Η Ki 67 αποτελεί δείκτη ρυθμού πολλαπλασιασμού των κυττάρων. Στην περίπτωση του καρκίνου του μαστού αποτελεί δείκτη του ρυθμού πολλαπλασιασμού του όγκου (μέσω του ποσοστού των καρκινικών κυττάρων που είναι θετικά στο Ki 67). Όσο πιο θετικά είναι τα καρκινικά κύτταρα στην Ki 67 τόσο πιο γρήγορα πολλαπλασιάζονται και δημιουργούν νέα κύτταρα. Αν το ποσοστό είναι κάτω του 10% ο ρυθμός πολλαπλασιασμού του όγκου είναι χαμηλός. Αν είναι 10-20% ο ρυθμός πολλαπλασιασμού του όγκου είναι οριακός ενώ πάνω από 20% είναι υψηλός.

OS συνολική επιβίωση

Το χρονικό διάστημα της επιβίωσης μετά τη διάγνωση μιας νόσου.

pCR πλήρης παθολογοανατομική απόκριση

Περιγράφει την ύπαρξη ή μη υπολειπόμενου καρκίνου στον μαστό ή/και στους λεμφαδένες μετά από προεγχειρητική θεραπεία. Πλήρης παθολογοανατομική ανταπόκριση σημαίνει ότι δεν υπάρχει διηθητικός καρκίνος στον ιστό που αφαιρέθηκε στο χειρουργείο.

PET

Διαγνωστική εξέταση που χρησιμοποιεί συνήθως ραδιενεργό γλυκόζη και ανιχνεύει εστίες αυξημένου μεταβολισμού (φλεγμονώδεις, καρκινικές).

PFS επιβίωση χωρίς εξέλιξη της νόσου

Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ασθενής επιβιώνει με τη νόσο χωρίς αυτή να επιδεινώνεται.

Placebo / εικονικό φάρμακο

Ανενεργό σκεύασμα που χρησιμοποιείται για την σύγκριση ως προς την αποτελεσματικότητα με ένα νέο φάρμακο σε μια κλινική μελέτη.

Port-a-cath (κεντρικός φλεβικός καθετήρας)

Μόνιμοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες που τοποθετούνται όταν απαιτείται χορήγηση χημειοθεραπείας για μεγάλο χρονικό διάστημα. Οι καθετήρες αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για αιμοδιψίες ή διαγνωστικές εξετάσεις, προκειμένου να μην τραυματιστούν οι άλλες φλέβες. Για την τοποθέτηση των καθετήρων προτιμώνται συνήθως μεγάλες -κεντρικές φλέβες, όπως η δεξιά σφαγίτιδα ή η υποκλείδια φλέβα.

RAD (δόση ακτινοβολίας)

Μονάδα μέτρησης της ποσότητας της ακτινοβολίας που απορροφάται από τους ιστούς. Συγκεκριμένα ένα RAD αντιστοιχεί στην μεταφορά ενέργειας 0,01J ανά χιλιογράμμο μάζας ιστού (radiation absorbed dose).

A

Αγγειογένεση

Η διαδικασία ανάπτυξης αιμοφόρων αγγείων. Τα τελευταία χρόνια έχει αναγνωριστεί ως παράγοντας καθοριστικής σημασίας για τον μηχανισμό διηθητικής επέκτασης και υποστροφής των κακοήθων όγκων με σαφή προγνωστική αξία στον καθορισμό της βιολογικής συμπεριφοράς όχι μόνο του πρωτοπαθούς όγκου, αλλά και των μεταστάσεων του.

Αγχολυτικά / ηρεμιστικά

Τα αγχολυτικά φάρμακα δρουν κατευναστικά στο άγχος, έχοντας αγχολυτικές, υπνωτικές, αντιεπιληπτικές και μυοχαλαρωτικές ιδιότητες. Η κύρια τους ένδειξη, όμως, είναι οι αγχώδεις διαταραχές και η βραχυχρόνια συμπτωματική θεραπεία του έντονου, παθολογικού άγχους. Χρειάζεται πάντα να λαμβάνονται μετά από τη σύσταση ψυχιάτρου.

Άγχος

Άγχος είναι ένα διάχυτο, δυσάρεστο, συχνά ασαφές συναίσθημα που εκδηλώνεται με φόβο, ένταση και ανησυχία και που τις περισσότερες φορές συνοδεύεται από σωματικά συμπτώματα (ταχυκαρδία, καρδιακή αρρυθμία, πεπτικές εσωτερικές διαταραχές, ξηροστομία, ωχρότητα, τρόμος, κεφαλαλγία, κ.α.) αλλά και συμπτώματα όπως αδυναμία συγκέντρωσης, δυσκολία στον ύπνο, έλλειψη ενδιαφέροντος για σεξ.

Ακτινογραφία

Απεικονιστική εξέταση στην οποία απεικονίζονται με τη χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας πληροφορίες σχετικά με την ανατομία και τις αλληλαγές που προκαλούν σ' αυτήν διάφορες παθολογικές καταστάσεις.

Ακτινοδιαγνώστης Μαστού

Είναι ο ακτινολόγος ιατρός που έχει ως αντικείμενο ενασχόλησης την απεικόνιση του μαστού με μαστογραφία, υπέρηχο, μαγνητική μαστογραφία. Εξειδικευμένοι ακτινοδιαγνώστες μπορούν να παρακεντήσουν με βελόνη μια αλλοίωση του μαστού με την καθοδήγηση της μαστογραφίας, των υπερήχων ή της μαγνητικής για να γίνει η ιστολογική διάγνωση της βλάβης.

Ακτινοθεραπεία / ακτινοβολία

Θεραπεία που γίνεται από ειδικό ακτινοθεραπευτή - ογκολόγο κατά την οποία χρησιμοποιούνται ακτίνες Χ υψηλής ενέργειας, ακτινοβολία γ και φορτισμένα σωματίδια με σκοπό την νέκρωση των καρκινικών κυττάρων.

Ακτινοθεραπευτής

Είναι ο εξειδικευμένος ιατρός που χρησιμοποιεί ακτινοβολία για να ολοκληρώσει την τοπική θεραπεία, μετά τη χειρουργική επέμβαση. Συνήθως αφορά τη χρήση ακτίνων που κατευθύνονται στην περιοχή του μαστού ή/και του θώρακα με σκοπό να αποτρέψει τον καρκίνο από το να υποτροπιάσει στην περιοχή αυτή.

Αλωπεκία

Απώλεια μαλλιών.

Αμηνόρροια

Η απουσία εμμήνου ρύσεως σε γυναίκες που κανονικά θα έπρεπε να είχαν περίοδο.

Αναιμία

Μια κατάσταση κατά την οποία τα ερυθρά αιμοσφαίρια έχουν χαμηλά ποσοστά αιμοσφαιρίνης (Hgb), μίας πρωτεΐνης που είναι υπεύθυνη για την μεταφορά του οξυγόνου σε όλα τα κύτταρα του σώματος. Η αναιμία μπορεί να οφείλεται είτε στην ίδια την κακοήθεια, είτε στην ακτινοβολία ή χημειοθεραπεία. Επιπλέον άλλοι πιθανοί παράγοντες είναι: η απώλεια αίματος (αιμορραγία), η έλλειψη ορισμένων βιταμινών ή μετάλλων από την διατροφή καθώς και τα χαμηλά επίπεδα σιδήρου στο αίμα.

Αναστολείς mTOR

(Mammalian Target of Rapamycin Inhibitors)

Κατηγορία φαρμάκων στοχευμένης θεραπείας από τη χρήση των οποίων αυξάνεται το όφελος της ορμονοθεραπείας.

Αναστολείς αρωματάσσης

Φάρμακα ορμονικής θεραπείας που μειώνουν τα επίπεδα οιστρογόνων στο σώμα εμποδίζοντας την δράση της αρωματάσσης, ενός ενζύμου που έχει την ικανότητα να μετατρέπει διάφορες κατηγορίες ορμονών σε οιστρογόνα. Οι αναστολείς της αρωματάσσης χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία του ορμονοευαίσθητου καρκίνου του μαστού σε μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες.

Αναστολείς κυκλινών

Φάρμακα που αναστέλλουν τις κυκλίνες οι οποίες ελέγχουν τον πολλαπλασιασμό των καρκινικών κυττάρων

Αναστολείς τυροσινικής κινάσης

Φάρμακα που αναστέλλουν τη δράση των τυροσινικών κινάσων, που είναι πρωτεΐνες οι οποίες μεταφέρουν ενδοκυτταρικά μηνύματα για την ενίσχυση του κυτταρικού πολλαπλασιασμού.

Ανοσοθεραπεία

Η ανοσοθεραπεία είναι η θεραπευτική μέθοδος που χρησιμοποιεί το ανοσοποιητικό σύστημα στον αγώνα κατά ορισμένων ασθενειών όπως ο καρκίνος. Η χρησιμοποίηση του ανοσοποιητικού μας συστήματος στην θεραπεία του καρκίνου, μπορεί να γίνει με δύο τουλάχιστον τρόπους:

- Με την διέγερση του συστήματος και την «επίθεσή» του στα καρκινικά κύτταρα
- Με την χορήγηση παραγόντων, όπως π.χ. συνθετικές πρωτεΐνες, που ενισχύουν την ανοσιακή απάντηση.

Ανοσοϊστοχημεία

Είναι η διαδικασία και τεχνική της επιλεκτικής απεικόνισης αντιγόνων (πχ πρωτεϊνών) στα κύτταρα τμήματος ενός ιστού, η οποία εκμεταλλεύεται την αρχή της ειδικής συνδέσεως των αντισωμάτων σε αντιγόνα σε βιοηολογικούς ιστούς.

Ανοσοποιητικό σύστημα

Αποτελείται από ένα σύνολο κυττάρων, ιστών και οργάνων που συνεργάζονται για την προστασία του οργανισμού. Τα λευκά αιμοσφαίρια, που ονομάζονται επίσης και λευκοκύτταρα αποτελούν μια βασική κατηγορία κυττάρων του ανοσοποιητικού συστήματος των οποίων ο ρόλος είναι να καταστρέφουν οργανισμούς, κύτταρα ή ουσίες που προκαλούν ασθένειες.

Ανταλλαξιμότητα

Η δυνατότητα αντικατάστασης ενός φαρμάκου με ένα άλλο ισοδύναμο προϊόν χωρίς να συντρέχει κίνδυνος ανεπιθύμητης έκβασης εξαιτίας της αλλαγής αυτής.

Αντιγόνο

Κάθε ξένη ουσία που όταν εισέρχεται σε έναν οργανισμό αναγνωρίζεται από συγκεκριμένα αμυντικά κύτταρα του οργανισμού - τα λεμφοκύτταρα - ως ξένο και μπορεί να προκαλέσει την ανάπτυξη της ειδικής ή επίκτητης ανοσίας.

Αντιεμετικά

Φάρμακα που χορηγούνται για την αντιμετώπιση των εμέτων.

Αντικαταθλιπτικά

Τα αντικαταθλιπτικά φάρμακα ανήκουν στην κατηγορία των φαρμάκων που ενδείκνυνται για τη θεραπεία διαταραχών του συναισθήματος όπως η κατάθλιψη αν και πολλές φορές χρησιμοποιούνται και στη θεραπεία άλλων διαταραχών όπως η ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή, η γενικευμένη αγχώδης διαταραχή, αλλά και στις κρίσεις πανικού με ή χωρίς αγοραφοβία.

Αντίσωμα (ή ανοσοσφαιρίνη)

Αντίσωμα (ή ανοσοσφαιρίνη) είναι ειδική πρωτεΐνη που παράγει το ανοσοποιητικό σύστημα προκειμένου να εξουδετερώσει κάποιο νοσογόνο παράγοντα. Με τεχνικές διεργασίες, απομονώνεται, τίθεται σε επεξεργασία και χορηγείται ως φάρμακο.

Αξονική τομογραφία

Εξέταση κατά την οποία, με την χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας λαμβάνεται σειρά εικόνων που απεικονίζουν λεπτομερώς τη φυσιολογική ανατομική και παθολογικές αλλοιώσεις του σώματος έχοντας τη δυνατότητα ανασύνθεσης σε διαφορετικά επίπεδα.

Απεικονιστικές εξετάσεις Μαστού

Διαγνωστικές εξετάσεις που επιτρέπουν την απεικόνιση της μορφολογίας και της δομής των μαστών με τη χρήση μαστογράφου, υπερήχων ή μαγνητικής τομογραφίας.

Αποκατάσταση μαστών

Πλαστική χειρουργική επέμβαση κατά την οποία επιχειρείται η ανάπλαση του ενός ή και των δύο μαστών μετά από μαστεκτομή. Μπορεί να γίνεται με ενθέματα σιλικόνης, αυτόλογο ιστό (πχ λίπος από την κοιλιά) ή συνδυασμούς.

Αποιτανώσεις - ασβεστώσεις

Πρόκειται περί εναποθέσεων αλάτων ασβεστίου στο μαστό.

Υπάρχουν πολλών ειδών αποιτανώσεις ανάλογα με το μέγεθος, το σχήμα, τον αριθμό, τη μορφολογία, τη διάταξη στο χώρο κλη και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να υποκρύπτουν ένα είδος πρώιμης κακοήθειας. Γίνονται αντιληπτές στη μαστογραφία, όπου όταν σχηματίζουν ομάδα είναι απαραίτητο να γίνουν μεγεθυντικές λήψεις για τον χαρακτηρισμό τους και σε περιπτώσεις που εμφανίζουν ύποπτη μορφολογία να ακολουθεί ιστολογική ταυτοποίηση με διαδερμική βιοψία. Σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάζονται περαιτέρω διαγνωστικές εξετάσεις ή και χειρουργική βιοψία.

Ασφαλή χειρουργικά όρια

Ο όρος αναφέρεται στην ελάχιστη απόσταση μεταξύ της άκρης του όγκου και της κοντινότερης άκρης του παρασκευάσματος (δηλαδή του ιστοτεμαχίου που αφαιρέθηκε). Χρησιμοποιείται συχνά στις περιπτώσεις συντηρητικών εκτομών (ογκεκτομών). Όταν τα όρια είναι ασφαλή σημαίνει ότι ο όγκος έχει αφαιρεθεί ριζικά και η πιθανότητα να υποτροπιάσει ο καρκίνος στην περιοχή αυτή είναι μικρή. Όταν τα όρια δεν είναι επαρκή συνήθως πρέπει να ακολουθήσει περαιτέρω χειρουργική παρέμβαση που συνίσταται σε επιπλέον αφαίρεση ιστού στο σημείο αυτό ή και σε πλήρη μαστεκτομή.

Ατροφία Κόλπου

Κατάσταση κατά την οποία εμφανίζονται συμπτώματα όπως ξηρότητα κόλπου, πόνος κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής, κνησμός και ερεθισμός και οφείλονται στη λήπτυνση των τοιχωμάτων του κόλπου, η οποία προκύπτει από ραγδαίες ορμονικές αλλαγές.

Άτυπα κύτταρα

Σε ολόκληρο το φάσμα των κυττάρων από την καλοήθεια στην κακοήθεια, τα άτυπα κύτταρα βρίσκονται στο ενδιάμεσο. Σίγουρα δεν πρόκειται για καρκινικά κύτταρα και δεν χρειάζονται θεραπεία *per se*. Η ανεύρεσή τους σε μια βιοψία μπορεί να σημαίνει σχετικά αυξημένη πιθανότητα ανάπτυξης καρκίνου στο μέλλον. Τέλος, πολλές φορές μπορεί να συνυπάρχουν με αληθώς κακοήθη κύτταρα σε κοντινή απόσταση.

Αυτοεξέταση

Πρόκειται για την εξέταση του μαστού από την ίδια τη γυναίκα. Αποσκοπεί στην πρώιμη διάγνωση ενός οζιδίου του μαστού ή και οποιασδήποτε άλλης αλλοίωσης, ώστε σε περίπτωση κακοήθειας η διάγνωση να γίνεται σε πρωιμότερο στάδιο. Περιλαμβάνει, όπως και η κλινική εξέταση από τον γιατρό, την επισκόπηση και την ψηλάφηση και πρέπει να γίνεται σε συγκεκριμένη περίοδο του κύκλου ή μια φορά το μήνα για τις μετεμμηνοπauσιακές γυναίκες.

Αυτόματη αντικατάσταση

Η πρακτική σύμφωνα με την οποία ένα προϊόν διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στην ιατρική συνταγή, δύναται να δοθεί στον ασθενή από τον φαρμακοποιό, χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του συνταγογραφούντος ιατρού.

Αυτοματοποιημένο υπερηχογράφημα μαστού (ABUS)

Αποτελεί καινοτομία στο χώρο των υπερήχων του μαστού. Προσφέρει αυτόματη ογκομετρική μελέτη των μαστών σε τρία διαφορετικά επίπεδα. Η εξέταση διενεργείται αυτόματα, είναι συστηματοποιημένη, προσφέρει τρισδιάστατη απεικόνιση σε πραγματικό χρόνο και δυνατότητα μελέτης της εξέτασης χωρίς την παρουσία της ασθενούς.

В
Г
А

Βαθμός κακοήθειας (grade)

Αναφέρεται στη μικροσκοπική παθολογοανατομική εικόνα του όγκου και δηλώνει το βαθμό διαφοροποίησης των νεοπλασματικών κυττάρων, τη διάταξή τους στο χώρο και την ομοιότητά τους με τα κύτταρα του ιστού προέλευσης.

Βιοδείκτες

Παράγοντες που εντοπίζονται στο αίμα, στα σωματικά υγρά ή στους ιστούς από τη μέτρηση των οποίων μπορούμε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα σε σχέση με την εμφάνιση κάποιας ασθένειας αλλά και την ανταπόκριση του ασθενούς σε κάποιου είδους θεραπεία.

Βιολογική θεραπεία

Κατηγορία θεραπείας που έχει την ικανότητα να αναγνωρίζει και να στοχεύει συγκεκριμένους βιολογικούς παράγοντες του όγκου. Σε αυτού του είδους τη θεραπεία περιλαμβάνεται τόσο η ανοσοθεραπεία όσο και η χρήση στοχευτικών παραγόντων.

Βιο-ομοειδή

Τα βιο-ομοειδή είναι βιοτεχνολογικά προϊόντα παρόμοια με το πρωτότυπο βιοτεχνολογικό προϊόν το οποίο είναι ήδη εγκεκριμένο και το οποίο ονομάζεται «φάρμακο αναφοράς». Ο παραγωγός του βιο-ομοειδούς οφείλει να αναπτύξει μία νέα κυτταρική σειρά και να δημιουργήσει εκ νέου τη διαδικασία παραγωγής. Τα βιο-ομοειδή είναι εγκεκριμένες ουσίες οι οποίες μπορούν να συντεθούν μόνο όταν λήξει το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας του αρχικού προϊόντος.

Βιοψία

Η λήψη τεμαχίου ιστού προκειμένου να γίνει ιστολογική ταυτοποίηση για την ακριβή φύση της βλάβης.

Βιοψία δια κόπτουσας βελόνης

Η χρησιμοποίηση κόπτουσας βελόνης για την αφαίρεση δείγματος ιστού από μια αλλοίωση του μαστού.

Βλεννογονίτιδα

Φλεγμονή των βλεννογόνων, δηλαδή των ιστών που επενδύουν τα κοίλα όργανα και τις κοιλότητες του σώματος και τις περισσότερες φορές προκαλείται από την χημειοθεραπεία και την ακτινοβολία.

Βραχυθεραπεία

Τοπική ακτινοθεραπεία που στηρίζεται στην εμφύτευση λεπτών βελόνων στην περιοχή του όγκου. Οι βελόνες αυτές περιέχουν ποσότητα ραδιενεργού υλικού.

Γαλακτοκόλη

Κυστική διόγκωση που περιέχει γάλα και οφείλεται σε απόφραξη πόρου του μαστού.

Γαλακτοφόρος πόρος

Είναι ο λεπτός σωλήνας εντός του μαστού που έχει κύρια λειτουργία τη μεταφορά του γάλακτος από το σημείο παραγωγής (θήλεια) προς τη θηλή. Ο αριθμός τους ποικίλλει σε κάθε μαστό (7-20).

Γενόσημα

Φάρμακα των οποίων οι δραστικές ουσίες δεν καλύπτονται πλέον από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με αποτέλεσμα να έχουν χαμηλότερη τιμή. Παρόλα αυτά, τόσο τα πρωτότυπα όσο και τα γενόσημα φάρμακα κυκλοφορούν κάτω από ίδιο καθεστώς ελέγχων και τυποποίησης.

Γονιδιακή Εξέταση

Πρόκειται για εξετάσεις που ανιχνεύουν διάφορες ανωμαλίες του γενετικού υλικού (DNA) μιας υγιούς ή ασθενούς γυναίκας (πχ μεταλλάξεις BRCA 1 και 2) ή συγκεκριμένα του DNA των κυττάρων του όγκου. Ο σκοπός των εξετάσεων αυτών είναι η ανίχνευση μιας κληρονομούμενης κατάστασης που αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα νόσησης στο μέλλον, η πρόβλεψη της πιθανότητας εμφάνισης μεταστάσεων στο μέλλον από υπάρχοντα καρκίνο μαστού και ο υπολογισμός του οφέλους της ασθενούς από τη χορήγηση χημειοθεραπείας.

Γονιδιακή μετάλλαξη

Αλλαγή που μπορεί να συμβεί στο γενετικό υλικό και είναι δυνατόν να αλλιάξει ή και να καταστρέψει την πληροφορία που εμπεριέχεται σε αυτό για τη σύνθεση μιας πρωτεΐνης.

Γονίδιο

Τμήμα του γενετικού υλικού που φέρει την πληροφορία για την παραγωγή μιας πρωτεΐνης.

Γονιμότητα

Ορισμένα χημειοθεραπευτικά φάρμακα είναι πιθανό να προκαλέσουν παροδική υπογονιμότητα, καθώς λόγω της χορήγησής τους παρατηρούνται διαταραχές της εμμήνου ρύσης, ακόμη και παροδική διακοπή της. Μετά το τέλος της θεραπείας, συνήθως μετά από 6 έως 12 μήνες οι γυναίκες επιστρέφουν σε φυσιολογικές συνθήκες.

Γραμμή Θεραπείας

Η φαρμακευτική θεραπεία του καρκίνου βασίζεται σε επαναλαμβανόμενες χορηγήσεις ενός ή περισσότερων φαρμάκων ανά τακτά χρονικά διαστήματα που ονομάζονται κύκλοι. Όλοι οι ίδιοι κύκλοι ονομάζονται γραμμή θεραπείας. Όταν αλληλάξουν τα φάρμακα, αυτό ονομάζεται νέα γραμμή.

Διαδερμική Βιοψία με βελόνη

Είναι η βιοψία η οποία περιλαμβάνει τη χρήση βελόνης που τοποθετείται στον μαστό διά του δέρματος και αφαιρεί μικρότατο τμήμα του όγκου για διαγνωστικούς λόγους (το δείγμα στέλνεται για ιστολογική εξέταση). Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να πραγματοποιηθεί παθολογοανατομική αξιολόγηση και διάφορα είδη βελόνων.

Οι βιοψίες μπορούν να πραγματοποιηθούν και υπό υπερηχογραφική ή μαστογραφική καθοδήγηση καθώς και με χρήση μαγνητικού τομογράφου.

Διαδικτυακή πληροφόρηση

Η ενημέρωση που αναζητά η ασθενής ή και οποιοσδήποτε άλλος για θέματα που την απασχολούν (ιατρικά και άλλα) χρησιμοποιώντας τις πηγές του διαδικτύου. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην αναζήτηση έγκυρων και αξιόπιστων πηγών.

Διαταραχές ύπνου

Οι διαταραχές ύπνου περιλαμβάνουν οποιαδήποτε δυσκολία σχετική με τον ύπνο και μπορεί να οφείλονται σε κακές συνήθειες οι οποίες μας εμποδίζουν να κοιμηθούμε, σε στρες ή σε ψυχικό νόσημα (π.χ. κατάθλιψη), αλλά και σε οργανικά αίτια που προκαλούν συμπτώματα που διαταράσσουν τον ύπνο, π.χ. πόνος. Οι πιο συχνές μορφές είναι η δυσκολία στην έλευση του ύπνου (το άτομο δυσκολεύεται να αποκοιμηθεί όταν πέφτει για ύπνο), η πρωινή αφύπνιση (ξυπνάει πολύ πρωί και δυσκολεύεται να ξανακοιμηθεί), ο διακοπτόμενος ύπνος και αδυναμία διατήρησης της συνέχειας του ύπνου (ξυπνάει κατά τη διάρκεια του ύπνου και δυσκολεύεται να ξανακοιμηθεί, τα ημερήσια συμπτώματα όπως υπνηλία (με κίνδυνο πρόκλησης τροχαίων ή άλλων ατυχημάτων), νευρικότητα, ευερεθιστότητα, μειωμένη απόδοση, διαταραχή συναισθήματος.

Δικαιώματα ασθενών

Τα δικαιώματα ασθενών απορρέουν από τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Χάρτα Δικαιωμάτων των Ασθενών, ορίζονται **14 δικαιώματα** που αποτελούν την βάση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων των Ευρωπαίων Πολιτών:

1. Δικαίωμα της πρόληψης
2. Δικαίωμα της πρόσβασης
3. Δικαίωμα της πληροφόρησης
4. Δικαίωμα της συγκατάθεσης
5. Δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής
6. Δικαίωμα της εχεμύθειας και της εμπιστευτικότητας
7. Δικαίωμα του σεβασμού του χρόνου του ασθενή
8. Δικαίωμα της τήρησης προδιαγραφών ποιότητας
9. Δικαίωμα της ασφάλειας
10. Δικαίωμα της καινοτομίας
11. Δικαίωμα της αποφυγής περιττής ταλαιπωρίας, πόνου & διακρίσεων
12. Δικαίωμα της εξατομικευμένης θεραπείας
13. Δικαίωμα έκφρασης παραπόνων
14. Δικαίωμα της αποζημίωσης

Διφωσφονικά Αντιοστεολυτικά

Φάρμακα που εμποδίζουν την απώλεια της μάζας του οστού μειώνοντας τον μεταβολισμό του. Χρησιμοποιούνται για τη μείωση των καταγμάτων και του πόνου που προκαλείται από μετάσταση στα οστά.

Δραστική ουσία (INN)

Κάθε ουσία ή μείγμα ουσιών που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγή ενός φαρμάκου και η οποία, όταν χρησιμοποιείται στην παραγωγή του, γίνεται ενεργό συστατικό του εν λόγω προϊόντος.

E

Έγκαιρη διάγνωση

Εννοείται η διάγνωση του καρκίνου του μαστού (αλλά και άλλων νοσημάτων) σε πρώιμο στάδιο και πριν προφτάσει να εξαπλωθεί. Αυτό αποσκοπεί στην ευκολότερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή του.

Εικόνα σώματος

Η εικόνα του σώματος είναι ο τρόπος που αντιλαμβάνεται κάποιος το σχήμα και το μέγεθος του σώματός του. Αποτελεί βασική πτυχή του εαυτού μας και παράγοντας που ασκεί καθοριστική παρέμβαση στη ψυχική υγεία του ατόμου. Ο βαθμός στον οποίο τα άτομα νιώθουν ικανοποιημένα με την εικόνα τους επηρεάζει σημαντικά την αυτοεκτίμησή τους. Η επέμβαση του μαστού μπορεί να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την εικόνα σώματος της ασθενούς.

Ελαστογραφία

Εξέταση που προσφέρει την ποσοτική - ποιοτική εκτίμηση της σκληρότητας μιας βλάβης στον μαστό.

Εμπορική ονομασία

Η ονομασία με την οποία κυκλοφορεί στην αγορά ένα φαρμακευτικό προϊόν συγκεκριμένης δραστικής ουσίας.

Εμφύτευμα ή ένθεμα

Υλικό που τοποθετείται στη θέση του μαστού κατά τη διαδικασία της πλαστικής αποκατάστασης του μαστού.

Εναλλακτικές θεραπείες

Ονομάζονται «εναλλακτικές» καθώς χρησιμοποιούνται έναντι αποδεδειγμένων με μελέτες ιατρικών θεραπειών. Οι υποστηρικτές τους ισχυρίζονται ότι με βάση αυτού του είδους τις θεραπείες μπορεί να επιτευχθεί πρόληψη, διάγνωση ή θεραπεία του καρκινικού όγκου. Δεν αναγνωρίζονται από την επιστημονική κοινότητα.

Ενδοφλέβια χορήγηση

Η εισαγωγή φαρμάκου στον οργανισμό μέσω φλεβοκέντησης. Φλεβοκέντηση είναι η εισαγωγή βελόνας στην φλέβα.

Ένζυμα

Πρωτεΐνες που επιταχύνουν τις βιολογικές αντιδράσεις του σώματός μας.

Εντοπισμός με βελόνα

Η τεχνική η οποία εφαρμόζεται για την εντόπιση μη ψηλαφητών αλληλωύσεων του μαστού με τη χρήση λεπτού συρμάτινου οδηγού που τοποθετείται υπό υπερηχογραφική ή μαστογραφική καθοδήγηση ή υπό τον μαγνητικό τομογράφο.

Έντυπο συγκατάθεσης

Έγγραφο που καλείται να υπογράψει ο ασθενής που πρέπει να υποβληθεί σε κάποια διαγνωστική εξέταση ή θεραπεία ή εντάσσεται σε κλινική μελέτη και στο οποίο περιγράφονται ο σκοπός της μελέτης και η μεθόδευση.

Εξατομικευμένη θεραπεία

Μελέτη των γονιδίων ενός ατόμου καθώς και των μοριακών χαρακτηριστικών τόσο των καρκινικών κυττάρων όσο και του μικροπεριβάλλοντος του όγκου, με σκοπό την επίτευξη του βέλτιστου θεραπευτικού αποτελέσματος λόγω χρήσης του καταλληλότερου στοχευτικού παράγοντα.

Εξέλιξη νόσου

Η πρόοδος της νόσου, το πέρασμα σε επόμενο στάδιο της νόσου.

Επαναδραστηριοποίηση

/ επαναπροσαρμογή / επανένταξη ασθενούς

Η επαναδραστηριοποίηση ενός ατόμου, μετά την εμπειρία της ασθένειας, στις συνήθεις δραστηριότητες της ζωής του σε όλα τα επίπεδα (προσωπικό, οικογενειακό, εργασιακό, κοινωνικό).

Επανάλεγχος

Οι τακτικές ιατρικές εξετάσεις στις οποίες υποβάλλεται η γυναίκα με καρκίνο μαστού μετά το τέλος των θεραπειών, σύμφωνα με τις συστάσεις του θεράποντα ιατρού.

Επιδημιολογία

Επιστημονική μελέτη των παραγόντων που επηρεάζουν την συχνότητα εμφάνισης ασθενειών σε έναν πληθυσμό και τον επιπολασμό τους.

Επικουρική συστηματική θεραπεία

Θεραπεία που χορηγείται μετά από χειρουργική επέμβαση με ή χωρίς ακτινοβολία για την αντιμετώπιση πολλών μορφών καρκίνου. Σε αυτού του είδους τη θεραπεία μπορεί να περιλαμβάνεται η χημειοθεραπεία, η θεραπεία με στοχευτικούς παράγοντες και / ή η ορμονοθεραπεία.

Επίπτωση

Αριθμός νέων περιστατικών της νόσου που εμφανίζονται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο

Ερύθημα

Μη φυσιολογική ερυθρότητα του δέρματος.

Z H O I

Θετική λίστα

Τα συνταγογραφούμενα φάρμακα που θα αποζημιώνονται από την κοινωνική ασφάλιση. Όσα αποκλείονται από αυτήν οι ασφαλισμένοι θα τα προμηθεύονται καταβάλλοντας κατά 100% το αντίτιμό τους.

Θηλαία άλως

Είναι η χρωματισμένη, επίπεδη περιοχή γύρω από τη θηλή. Να σημειωθεί ότι στην ανατομική ορολογία ο όρος «θηλή» αφορά μόνο στο χρωματισμένο επηρμένο οζίο στο κέντρο του συμπλέγματος θηλής - θηλαίας άλω.

Θήλωμα

Πρόκειται περί μικρού συνήθως όγκου που αναπτύσσεται στο εσωτερικό των γαλακτοφόρων πόρων του μαστού. Στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων δε σχετίζονται με κακοήθεια εκτός εάν περιέχουν ανώμαλα κύτταρα. Συχνά προκαλούν έκκριμα από τη θηλή.

Θρομβοπενία ή Θρομβοκυτταροπενία

Χαρακτηρίζεται από χαμηλά επίπεδα θρομβοκυττάρων, δηλαδή αιμοπεταλίων, στο αίμα. Ο φυσιολογικός αριθμός αιμοπεταλίων κυμαίνεται από 150.000 έως 450.000 ανά μικρολίτρο αίματος. Η θρομβοπενία ή θρομβοκυτταροπενία μπορεί να είναι ήπια και να οδηγεί στην εμφάνιση λίγων συμπτωμάτων. Σε σπάνιες όμως περιπτώσεις, ο αριθμός των αιμοπεταλίων μπορεί να είναι τόσο χαμηλός ώστε ο ασθενής να οδηγηθεί στην εκδήλωση επικίνδυνης αιμορραγίας.

Ινοαδένωμα

Τα ινοαδενώματα είναι οι συχνότεροι συμπαγείς όγκοι του μαστού που εμφανίζονται σε ηλικία μεταξύ 20-30 ετών. Δεν είναι επικίνδυνα και πολλές φορές ανευρίσκονται τυχαία σε ελέγχους με υπέρηχο. Ένα ινοαδένωμα παρουσιάζεται ως ψηλαφητό μόνωμο, ευκίνητο, που μπορεί να γίνει πιο έντονα ψηλαφητό ίσως και επώδυνο όταν ο μαστός είναι πρησμένος πριν την περίοδο. Μπορεί να χρειάζονται παρακολούθηση, παρακέντηση ή και αφαίρεση όταν έχουν μεγάλο μέγεθος.

Ινοκυστική μαστοπάθεια

Καλοήθης πάθηση που προκαλεί πόνο στο στήθος, κύστεις και καλοήθη οζίδια.

Ιστολογική εξέταση

Αφορά στην εξέταση του ιστού που λαμβάνεται από την αλληλοίωση με τη διαδικασία της βιοψίας. Το ιστοτεμάχιο που αφαιρείται (ολιόκληρη ή δείγμα από την αλληλοίωση) υποβάλλεται σε ειδική επεξεργασία και κατόπιν σε παρατήρηση στο μικροσκόπιο. Οι εξειδικευμένοι ιατροί (Παθολογοανατόμοι) θα θέσουν την οριστική διάγνωση ως προς τη φύση της βλάβης (καλοήθεια ή κακοήθεια), αλλά και θα δώσουν περαιτέρω πληροφορίες που καθορίζουν τη θεραπεία και την πρόγνωση σε μεγάλο βαθμό.

Ιστός

Σύνολο όμοιων κυττάρων που έχουν όλα την ίδια λειτουργία.

K

Καινοτόμες θεραπείες

Νέα εγκεκριμένα φάρμακα τα οποία μέσα από κλινικές μελέτες έχει αποδειχθεί ότι υπερτερούν ή είναι ισάξια προηγούμενων θεραπευτικών επιλογών.

Κακοήθεια / κακοήθης όγκος

Όσον αφορά τον μαστό, ο όρος κακοήθεια αναφέρεται συνήθως στον καρκίνο του μαστού. Οι κακοήθειες είναι αλληλιώσεις που αποτελούνται από ανώμαλα κύτταρα τα οποία έχουν τη δυνατότητα να πολλαπλασιάζονται και να εξαπλώνονται τοπικά αλλήλα και να ταξιδεύουν σε άλλα σημεία του σώματος και να εγκαθιστούν μεταστάσεις.

Οι κακοήθειες του μαστού είναι συνήθως ογκόμορφες, αλλήλα υπάρχουν και εξαιρέσεις. Οι περισσότερες κακοήθειες στο μαστό είναι αδενοκαρκινώματα αλλήλα περιγράφονται και σαρκώματα, λεμφώματα κλπ

Καλοήθης όγκος

Καλοήθεις όγκοι του μαστού είναι αυτοί που δεν έχουν δυνατότητα εξάπλωσης μακριά από την περιοχή τους. Έτσι οι καλοήθεις όγκοι δεν έχουν την ικανότητα να εισβάλουν στα λεμφαγγεία ή τα αιμοφόρα αγγεία και μέσω αυτών να ταξιδεύουν στο σώμα και να εγκαθιστούν αποικίες, δηλαδή μεταστάσεις. Αυτή η διαφορά είναι ιδιαίτερα σημαντική διότι καθορίζει πόσο μπορεί να βλάψει ένας όγκος τη γυναίκα. Η αντιμετώπιση των καλοήθων όγκων είναι πολύ απλούστερη και μερικές φορές δε χρειάζονται καμία θεραπεία.

Καρκινικά κύτταρα

Είναι τα κύτταρα του κακοήθους όγκου που μπορεί να βρισκονται είτε μέσα στο μαστό στον πρωτοπαθή όγκο, σε λεμφαδενικές ή άλλες μεταστάσεις ή να κυκλοφορούν στο αίμα.

Καρκινικοί δείκτες

Παράγοντες που εντοπίζονται τόσο στα φυσιολογικά κύτταρα όσο και στα καρκινικά, αλλήλα στα τελευταία σε υψηλότερα επίπεδα. Οι δείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό των καρκινικών κυττάρων, για την εκτίμηση της ανταπόκρισης στη θεραπεία αλλήλα και ως ένδειξη ύπαρξης μεταστατικής νόσου.

Καρκίνος ή Καρκίνωμα

Διηθητικός Καρκίνος Μαστού

Πρόκειται για τον καρκίνο του μαστού όπως εννοείται συνήθως, σε αντιδιαστολή με το in situ καρκίνωμα / DCIS. Τα κύτταρα αυτού του όγκου έχουν διασπάσει τους τοπικούς φραγμούς των λοβίων και των πόρων του μαστού, έχουν αποκτήσει πρόσβαση στην κυκλοφορία και έχουν τη δυνατότητα να ταξιδεύουν και να εγκαθίστανται στους λεμφαδένες ή σε μακρινά όργανα του σώματος δημιουργώντας μεταστάσεις.

Λοβιακός Καρκίνος

Αναφέρεται σε έναν τύπο καρκίνο του μαστού που θεωρείται ότι ξεκινά από τα λοβία του μαστικού αδένος. Μπορεί να αναπτύσσεται πιο διάχυτα από τον πιο συνηθισμένο «πορογενή» τύπο και δεν είναι τόσο ευκρινής στη μαστογραφία ή την ψηλάφηση.

Ορμονοεξαρτώμενος Καρκίνος

Σε αυτή την κατηγορία κακοήθειας την ανάπτυξη και επιβίωση των καρκινικών κυττάρων επιφέρει η έκθεση σε ορμόνες. Για παράδειγμα η ανάπτυξη του καρκίνου του μαστού εξαρτάται από οιστρογόνα όπως είναι η οιστραδιόλη ενώ η ανάπτυξη του καρκίνου του προστάτη εξαρτάται από ανδρογόνα όπως η τεστοστερόνη.

Πολυεστιακός και Πολυκεντρικός Καρκίνος

Είναι ο καρκίνος που αναπτύσσεται σε τουλάχιστον δύο διαφορετικά σημεία εντός του μαστού. Ο πολυεστιακός αναπτύσσεται εντός του ίδιου τεταρτημορίου, ενώ ο πολυκεντρικός σε διαφορετικά τεταρτημόρια. Η αντιμετώπιση περιλαμβάνει συχνά τη μαστεκτομή αν και πρόσφατα υπάρχουν τάσεις διατήρησης του μαστού.

Προχωρημένος ή Μεταστατικός Καρκίνος Μαστού

Με τον όρο αυτό εννοείται η νόσος που έχει ξεφύγει από τα τοπικά όρια και τη μασχάλη και έχει δώσει μεταστάσεις σε μακρινά όργανα. Δεν πρέπει να συγχέεται με τον όρο «τοπικά προχωρημένος καρκίνος μαστού».

Πρώιμος Καρκίνος Μαστού

Αναφέρεται στη νόσο η οποία έχει διαγνωστεί σε αρχικά στάδια, οπότε και η κύρια θεραπεία είναι η χειρουργική εξαίρεση. Ο πρώιμος καρκίνος του μαστού μπορεί εκτός από το μαστό αυτόν καθαυτόν να έχει εξαπλωθεί και στους λεμφαδένες της μασχάλης αλλά δεν μπορεί να έχει μεταστάσεις σε άλλα μακρινά όργανα.

Τοπικά Προχωρημένος Καρκίνος

Αναφέρεται στον καρκίνο του μαστού που είναι εκτεταμένος στην περιοχή του μαστού και/ή της μασχάλης και πολλές φορές έχει επεκταθεί και στο δέρμα ή τους υποκείμενους μυς. Μπορεί να προκαλεί δερματικές αλλοιώσεις, ακόμα και εξηλώσεις, και μπορεί να είναι αδύνατο να αφαιρεθεί με χειρουργική επέμβαση στην κατάσταση αυτή. Ο τοπικά προχωρημένος καρκίνος του μαστού δεν παρουσιάζει μακρινές μεταστάσεις σε άλλα όργανα. Θεραπευτικά συνήθως προηγείται η χημειοθεραπεία με σκοπό τη συρρίκνωση του όγκου και την πρόληψη των μεταστάσεων και ακολουθεί η χειρουργική επέμβαση.

Τριπλά Αρνητικός Καρκίνος

Είναι ο καρκίνος του μαστού ο οποίος δεν εκφράζει υποδοχείς οιστρογόνων, προγεστερόνης (δηλαδή δεν επηρεάζεται από τις γυναικείες ορμόνες) αλλά ούτε του HER2 (ανθρώπινος επιδερμικός αυξητικός παράγοντας τύπου 2). Οι όγκοι αυτοί δεν αποκρίνονται στα αντιορμονικά φάρμακα που υπάρχουν για τον καρκίνο του μαστού. Θεωρούνται επιθετικοί όγκοι αλλά συχνά έχουν καλή ανταπόκριση στη χημειοθεραπεία.

Φλεγμονώδης Καρκίνος Μαστού

Πρόκειται για ένα σπάνιο και επιθετικό τύπο καρκίνου του μαστού. Η κλινική του εικόνα προσομοιάζει σε φλεγμονή με ερυθρότητα, οίδημα και πόνο στο μαστό. Συχνά συγχέεται με τον τοπικά προχωρημένο καρκίνο μαστού.

In situ Καρκίνωμα

Είδος πολύ πρώιμου καρκίνου του μαστού. Πρόκειται δηλαδή για νεοπλασία της οποίας τα κύτταρα δε διαπερνούν τη βασική μεμβράνη των πόρων και των λοβίων του μαζικού αδένα και δεν έχουν προς το παρόν τη δυνατότητα να δώσουν μεταστάσεις

Βλεννώδες Καρκίνωμα

Είναι υποκατηγορία του πορογενούς καρκινώματος με χαρακτηριστική παραγωγή βλεννης από τα κακοήθη κύτταρα.

Θηλώδες Καρκίνωμα

Είναι υποκατηγορία του πορογενούς καρκινώματος με χαρακτηριστική ιστολογική ανάπτυξη μικροσκοπικών θηλωδών σχηματισμών.

Λοβιακό Καρκίνωμα in situ

Ο όρος περιγράφει μια γκάμα ιστολογικών αλληλώσεων. Από αυτές, άλλες αποτελούν ένας είδος πρώιμου καρκίνου και άλλες μια κατάσταση που δεν είναι αυτή καθαυτή καρκίνος αλλά προδιαθέτει ισχυρά για τη νόσο.

Πορογενές Καρκίνωμα Μαστού

Είναι το καρκίνωμα εκείνο του μαστού που ξεκινάει από τους εκφορητικούς πόρους του μαζικού αδένου (τα μικρότατα σωληνάρια που μεταφέρουν το γάλα στη θηλή). Είναι ο συχνότερος ιστολογικός τύπος του καρκίνου του μαστού με δεύτερο συχνότερο το λοβιακό.

Σωληνώδες Καρκίνωμα

Είναι υποκατηγορία του πορογενούς καρκινώματος με χαρακτηριστική ιστολογική ανάπτυξη μικροσκοπικών σωληνωτών σχηματισμών.

Καρκινογένεση

Είναι η αλληλουχία των γεγονότων τα οποία επισυμβαίνουν κατά τη μετατροπή ενός φυσιολογικού κυττάρου σε καρκινικό.

Κάσκα πάγου

Παγωμένος σκούφος που τοποθετείται πάνω στα μαλλιά κατά τη διάρκεια της χημειοθεραπείας, με σκοπό τον περιορισμό της συσσώρευσης του φαρμάκου στους θύλακες των τριχών εμποδίζοντας την τριχόπτωση.

Κατάθλιψη

Η κατάθλιψη είναι μία διαταραχή που επηρεάζει τη διάθεση, τις σκέψεις και συνήθως συνοδεύεται από σωματικές ενοχλήσεις. Επηρεάζει τις διατροφικές συνήθειες του ατόμου, τον ύπνο του, τον τρόπο που βλέπει τον εαυτό του και τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται και αντιλαμβάνεται. Η κατάθλιψη δεν είναι το ίδιο με το φυσιολογικό, καταθλιπτικό συναίσθημα που περνά γρήγορα και έχει μικρότερη

ένταση. Στην κατάθλιψη το καταθλιπτικό συναίσθημα έχει μεγάλη ένταση, διαρκεί περισσότερο και οδηγεί σε έκπτωση της λειτουργικότητας του ατόμου σε πολλούς τομείς της ζωής του.

Κατακράτηση υγρών

Εκδηλώνεται ως οίδημα και είναι συχνή σε ασθενείς με καρκίνο (μη φυσιολογική συσσώρευση εξωκυτταρικού υγρού). Μπορεί να οφείλεται σε υποαλβουμιναιμία η οποία είναι συχνή σε ασθενείς με καρκίνο, λόγω απώλειας πρωτεϊνών μέσω διαρροιών και εξωτερικών συριγγίων, μειωμένης πρόσληψης τροφής και υποσιτισμού. Ορισμένες φορές μπορεί να οφείλεται και σε υπερβολικό καταβολισμό ως αποτέλεσμα σήψης. Σε πιο σπάνιες περιπτώσεις μπορεί να οφείλεται σε παρενέργειες των χημειοθεραπευτικών φαρμάκων.

Κέντρο μαστού (πιστοποιημένο)

Κ Με τον όρο αυτόν εννοείται το κέντρο εκείνο (συνήθως στο πλαίσιο ενός νοσοκομείου) που προσφέρει ολοκληρωμένες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες που αφορούν τις παθήσεις του μαστού. Στα πιστοποιημένα κέντρα μαστού προσφέρουν τις υπηρεσίες τους Χειρουργοί, Ακτινολόγοι-Ακτινοδιαγνώστες, Παθολογοανατόμοι, Κυτταρολόγοι, Νοσηλευτές, Γενετιστές, Ογκολόγοι-Παθολόγοι, Ακτινοθεραπευτές, Ψυχολόγοι κλπ. Οι ασθενείς με παθήσεις του μαστού μπορούν να έχουν πλήρη διάγνωση και θεραπεία σε αυτά τα κέντρα. Η πιστοποίηση απονέμεται κατόπιν ελέγχου ποιότητας από εξειδικευμένους φορείς, συνήθως του εξωτερικού.

Κέντρο Πόνου

Είναι κέντρο (εντός νοσοκομείου ή εκτός) το οποίο ασχολείται με την αντιμετώπιση του πόνου. Συνήθως αφορά σε χρόνια πόνο που δεν αντιμετωπίζεται με απλά μέσα και συνήθως (αλλά όχι πάντα) οφείλεται σε κακοήθη νοσήματα. Οι ιατροί που συνηθέστερα ασχολούνται με την αντιμετώπιση του πόνου είναι οι αναισθησιολόγοι.

ΚΕΠΑ

Σύμφωνα με τον Νόμο 3863/2010 δημιουργήθηκε το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), υπαγόμενο στη Διεύθυνση Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας της Διοίκησης ΙΚΑ.ΕΤΑΜ, για την εξασφάλιση της ενιαίας υγειονομικής κρίσης όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας των ασφαλισμένων όλων των

ασφαλιστικών φορέων, Έργο των Υγειονομικών Επιτροπών (του ΚΕ.Π.Α.) είναι:

α) Ο καθορισμός του ποσοστού αναπηρίας για σύνταξη αναπηρίας.

β) Ο χαρακτηρισμός ατόμων ως ΑΜεΑ.

γ) Ο καθορισμός ποσοστού αναπηρίας για όλες τις κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή διευκολύνσεις, που προϋποθέτουν γνώμатеυση αναπηρίας και τις οποίες δικαιούνται από την Πολιτεία τα άτομα με αναπηρία.

Κληρονομικότητα

Η προδιάθεση για νόσηση που εξαρτάται από τα γονίδια που έχει κάποιος.

Κλινικές μελέτες / δοκιμές

Ερευνητικές μελέτες που σκοπό έχουν να εξετάσουν τα οφέλη από τους πιθανούς νέους τρόπους ανίχνευσης, διάγνωσης, θεραπείας ή πρόληψης των ασθενειών. Η συμμετοχή στις μελέτες αυτές είναι εθελοντική.

Κλινική εξέταση μαστού

Αφορά στην εξέταση των μαστών από το γιατρό. Συνήθως περιλαμβάνει την επισκόπηση και την ψηλάφηση. Επισκόπηση είναι η οπτική παρατήρηση των μαστών από τον γιατρό για ορατές μεταβολές στο σχήμα, διογκώσεις, αλλαγές στο χρώμα του δέρματος, το σχήμα της θηλής κλπ. Η ψηλάφηση είναι η ανίχνευση με ελαφρά πίεση με το χέρι ψηλαφητών μικρότερων ή μεγαλύτερων όγκων ή διογκώσεων εντός του μαστού. Η ψηλάφηση μπορεί να περιλαμβάνει και την εξέταση της θηλής και της μασχάλης για την ύπαρξη διογκωμένων λεμφαδένων.

Κοινωνική Στήριξη

Η στήριξη που παρέχεται για την κάλυψη των αναγκών του ατόμου σε επίπεδο κοινωνικό, πρακτικό, συναισθηματικό, υλικό και πληροφόρησης. Παρέχεται τόσο από το περιβάλλον του ατόμου (οικογένεια, φίλοι, κλπ.), όσο και από τις υπηρεσίες του κράτους ή άλλων κοινωνικών φορέων και οργανώσεων.

Κοινωνικός Λειτουργός

Ο επαγγελματίας ο οποίος εφαρμόζει τις αρχές και τις μεθόδους της κοινωνικής εργασίας. Προωθεί και υποστηρίζει την κοινωνική συνοχή, την ενδυνάμωση και ευημερία ατόμων, ομάδων και κοινοτήτων, την κοινωνική ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλαγία στο πλαίσιο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επιδιώκει την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων και την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, παρέχοντας εξατομικευμένη συμβουλευτική και παρέμβαση σε άτομα, οικογένειες, κοινωνικές ομάδες / ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, οργανισμούς, επιτροπές και κοινότητες. Συμβάλλει στην ανάπτυξη κοινωνικής πολιτικής με γνώμονα την κοινωνική δικαιοσύνη, την κοινωνική πρόνοια και την συνοχή του κοινωνικού ιστού.

Κρίση πανικού

Η κρίση πανικού είναι μια αιφνίδια περίοδος έντονου άγχους, ψυχολογικής διέγερσης, φόβου, στομαχικών διαταραχών και αδιαθεσίας που σχετίζεται με μια ποικιλία σωματικών και νοητικών συμπτωμάτων όπως τρέμουλο, αυξημένη εφίδρωση, πόνο στο στήθος, ταχυκαρδία, δύσπνοια, αίσθημα ασφυξίας, αίσθημα πνιγμού, φόβο απώλειας ελέγχου, φόβο επερχόμενης τρέλλας, ναυτία, κράμπες, αποπραγματοποίηση (αίσθημα μη πραγματικού) ή αποπροσωποποίηση (απόσπασση από τον ίδιο τον εαυτό), ζάλη, μουδιάσματα ή μυρμηγκιάσματα στα χέρια, ρίγος ή εξάψεις, αίσθημα αδυναμίας, τάση λιποθυμίας και κλάμα με δακρύς.

Κύστη

Κύστεις είναι όγκοι που αποτελούνται ένα εξωτερικό τοίχωμα, ενώ στο εσωτερικό τους περιέχουν υγρό. Στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων πρόκειται περί καλοήθων καταστάσεων, αν και υπάρχουν πολύ σπάνιες περιπτώσεις που υποκρύπτουν κακοήθεια. Οι απλές κύστεις είναι οι συχνότεροι καλοήθεις όγκοι του μαστού, μπορούν να παρακεντηθούν και να αδειάσουν με μια απλή βελόνη όταν η απεικόνισή τους στο υπερηχογράφημα δεν είναι τυπική αλληλαγή συνήθως δε χρειάζονται καμία θεραπεία.

Κυτταροτοξικό

Παράγοντας που εμφανίζει καταστροφική δράση σε συγκεκριμένα κύτταρα πχ χημειοθεραπευτικό φάρμακο.

Λεμφαδένας

Οι λεμφαδένες είναι μικρές ωοειδείς μάζες λεμφικού ιστού. Στο εσωτερικό τους υπάρχουν συγκεντρωμένα λεμφοκύτταρα (T & B) και μακροφάγα. Η λέμφος (υγρό μέσω του οποίου απομακρύνονται από τους ιστούς άχρηστες ουσίες, για να διοχετευτούν τελικά στο αίμα) περνώντας από τους λεμφαδένες διηθείται πριν διοχετευτεί στο αίμα κι έτσι παγιδεύονται μικρόβια και ξένες ουσίες

Αρνητικός Λεμφαδένας

Ένας λεμφαδένας χαρακτηρίζεται έτσι όταν δεν περιέχει κακοήθη κύτταρα.

Θετικός Λεμφαδένας

Ένας λεμφαδένας χαρακτηρίζεται έτσι όταν περιέχει κακοήθη κύτταρα.

Μασχαλιαίοι Λεμφαδένες

Οι μασχαλιαίοι λεμφαδένες είναι οι λεμφαδένες στους οποίους «προτιμά» να μεθίσταται ο καρκίνος του μαστού. Μπορεί να είναι 20-40 και βρίσκονται στην κοιλότητα της μασχάλης. Κατά τη θεραπεία των όγκων του μαστού δίδεται μεγάλη σημασία στους μασχαλιαίους λεμφαδένες διότι η κατάστασή τους καθορίζει το στάδιο της νόσου, τη θεραπεία κλπ

Υπερκλείδιοι Λεμφαδένες

Λεμφαδένες που βρίσκονται πάνω από την κλείδα (οστό που συνδέει το άνω άκρο με τον κορμό).

Υποκλείδιοι Λεμφαδένες

Λεμφαδένες που βρίσκονται κάτω από την κλείδα (οστό που συνδέει το άνω άκρο με τον κορμό).

Φρουρός Λεμφαδένας

Αναφέρεται σε εκείνον ή εκείνους τους λεμφαδένες της μασχάλης οι οποίοι δέχονται πρώτοι τα τυχόν κακοήθη κύτταρα από το μαστό. Εάν ο λεμφαδένας φρουρός είναι ελεύθερος καρκινικού φορτίου, μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι και οι υπόλοιποι λεμφαδένες είναι φυσιολογικοί.

Λεμφαδενικός καθαρισμός

Αναφέρεται στην αφαίρεση όλων των λεμφαδένων της μασχάλης.

Λεμφικό σύστημα

Πρόκειται για ένα σύνθετο σύστημα του σώματος, τμήμα του κυκλοφορικού αλλιά και του ανοσοποιητικού συστήματος. Μεταφέρει τη λέμφο από την περιφέρεια στα μεγάλα αγγεία του κορμού μέσω των λεμφαγγείων αλλιά και παίζει σημαντικό ρόλο στην άμυνα του οργανισμού μέσω των διαφόρων αμυντικών κυττάρων που διαθέτει (λεμφοκύτταρα).

Λεμφοίδημα

Οίδημα λόγω κακής λεμφικής κυκλοφορίας που μπορεί να εμφανισθεί μετά από χειρουργική επέμβαση αφαίρεσης λεμφαδένων ή μετά από τοπική ακτινοθεραπεία. Συχνά εντοπίζεται στα άνω άκρα (βραχίονας, χέρια ή δάκτυλα), και με μικρότερη συχνότητα σε άλλα μέρη του σώματος.

Λεμφοκύτταρα (Τ, Β)

Τα λεμφοκύτταρα είναι αμυντικά κύτταρα του σώματος και μπορεί να εντοπίζονται σε πολλά διαφορετικά σημεία (λεμφικό σύστημα, κυκλοφορία, όργανα της κοιλιάς κλπ.) Η λειτουργία τους είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη και υπάρχουν πολλές κατηγορίες από αυτά. Γενικά, τα Β λεμφοκύτταρα είναι υπεύθυνα για την παραγωγή των αντισωμάτων και καταστροφή των «εισβολέων» μέσω αυτών, ενώ τα Τ κύτταρα προάγουν την καταστροφή αλλιά καταστρέφουν και τα ίδια τους «εισβολείς» με άλλους κυτταρικούς μηχανισμούς (πχ με τη βοήθεια ενζύμων κλπ).

Λέμφος

Είναι το υγρό που ρέει μέσα στο λεμφικό σύστημα και μάλιστα στα λεμφαγγεία. Προέρχεται κατά βάση από το διάμεσο υγρό των ιστών που εισέρχεται στο λεμφικό σύστημα και περιέχει επιπλέον διάφορα κύτταρα του λεμφικού συστήματος με ανοσολογικές (αμυντικές) ιδιότητες.

Λευκοπενία

Αφορά μείωση του αριθμού των λευκών αιμοσφαιρίων (λευκοκυττάρων) που βρίσκονται στο αίμα, γεγονός που θέτει τα άτομα σε αυξημένο κίνδυνο λοίμωξης.

Λίψωμα

Καλοήθης συμπαγές ογκίδιο που βρίσκεται συνήθως κάτω από το δέρμα και αποτελείται από λίπος.

M
N

Μαγνητική τομογραφία

Η Μαγνητική Τομογραφία είναι μια ακτινολογική μέθοδος απεικόνισης που χρησιμοποιεί ένα ισχυρό μαγνητικό πεδίο κυμάτων και ραδιοσυχνοτήτων με στόχο να παράγει λεπτομερείς εικόνες των εσωτερικών οργάνων και ιστών. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διερεύνηση σχεδόν σε κάθε μέρος του σώματος.

Μαζικός αδένας

Από ανατομική άποψη ο φυσιολογικός μαστός περιλαμβάνει κυρίως το λίπος, το δέρμα με τη θηλή και τη θηλαία άλω, τον καθαυτό αδένα κλπ. Με τον όρο «μαζικός αδένας» εννοούμε όλα τα κύτταρα του μαστού που είναι προορισμένα να παράγουν το μητρικό γάλα και έχουν καθορισμένη διάταξη. Τα κύτταρα αυτά του αδένα έχουν ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (πχ επηρεάζονται από διάφορες γυναικείες ορμόνες) αλλιώς είναι και οι θέσεις από όπου δυνητικά ξεκινάει ο καρκίνος του μαστού. Στη χειρουργική ογκολογία του μαστού, στον όρο «μαζικός αδένας» συνήθως περιλαμβάνονται και οι εκφορητικοί πόροι που μεταφέρουν το γάλα από τα λόβια στη θηλή. Οι πόροι αυτοί είναι συνήθεις θέσεις ανάπτυξης καρκινώματος.

Μαστεκτομή

Αμφοτερόπλευρη Μαστεκτομή

Αναφέρεται στην αφαίρεση και των δύο μαστών. Μερικές φορές πραγματοποιείται ως προφυλακτική επέμβαση.

Μερική Μαστεκτομή

Η μερική μαστεκτομή αφορά στην ευρεία αφαίρεση του όγκου μαζί με μικρό τμήμα υγιούς μαστού, διατηρώντας έτσι το μεγαλύτερο μέρος του μαστού.

Προφυλακτική Μαστεκτομή

Αναφέρεται στην προληπτική αφαίρεση υγιών μαστών με σκοπό την αποτροπή εμφάνισης κακοήθους όγκου εντός αυτών στο μέλλον.

Ολική Μαστεκτομή

Συνήθως με αυτόν τον όρο περιγράφεται η αφαίρεση του μαστού (μαστεκτομή) χωρίς να γίνεται αναφορά στους λεμφαδένες. Μπορεί δηλαδή να συνδυάζεται με αφαίρεση ενός, λίγων, όλων ή κανενός λεμφαδένα.

Ριζική Μαστεκτομή

Η επέμβαση της ριζικής μαστεκτομής έχει ιστορική σημασία πλέον και δεν πραγματοποιείται πια. Αφορά στην αφαίρεση του μαστού και των σύστοιχων μασχαλιαίων λεμφαδένων και ορισμένων θωρακικών μυών.

Τροποποιημένη Ριζική Μαστεκτομή

Πρόκειται για παραλληγή της ριζικής μαστεκτομής που εφαρμόζεται στην εποχή μας. Εδώ αφαιρείται ο μαστός, οι σύστοιχοι μασχαλιαίοι λεμφαδένες αλλιή διατηρούνται οι θωρακικοί μύες.

Μαστίτιδα

Αφορά τη φλεγμονή του μαστού, συνήθως μικροβιακής αιτιολογίας, καθώς η περιοχή αυτή μπορεί να αποτελέσει φιλόξενο περιβάλλον για την ανάπτυξη μικροβίων. Οι μαστίτιδες είναι αρκετά συνηθισμένες κατά τη διάρκεια της γαλουχίας και σε καπνίστριες και η κλινική εικόνα περιλαμβάνει ερυθρότητα, διόγκωση και πόνο. Η θεραπεία είναι συνήθως αντιβιοτική και μερικές φορές είναι απαραίτητη και η χειρουργική παρέμβαση, όπως πχ για τη διάνοιξη αποστημάτων. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ορισμένων ειδών μαστίτιδας είναι ότι υποτροπιάζουν στην ίδια ή παραπλήσια θέση και η ίασή τους είναι δύσκολη. Εξάλλου, σημειώνεται ότι πολύ συχνά ο όρος «μαστίτιδα» χρησιμοποιείται λανθασμένα για να περιγράψει την ινοκυστική μαστοπάθεια ή τον πόνο στο μαστό συνήθως ορμονικής αιτιολογίας. Τέλος, μπορεί να συγχέεται με τον προχωρημένο καρκίνο του μαστού ή με τον σπάνιο φλεγμονώδη τύπο του.

Μαστογραφία

Αναλογική Μαστογραφία

Η απεικόνιση της φυσιολογικής ανατομίας και των παθολογικών αλλοιώσεων του μαστού με τη χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας και αναλογικού μαστογράφου.

Διαγνωστική μαστογραφία

Εξέταση που χρησιμοποιείται για να ελέγξει περαιτέρω μια αλλοίωση που ανιχνεύθηκε στη μαστογραφία ή ένα κλινικό εύρημα στο μαστό. Περιλαμβάνει μία ή περισσότερες λήψεις.

Μαγνητική Μαστογραφία

Η μαγνητική μαστογραφία χρησιμοποιεί ισχυρό μαγνητικό πεδίο και έναν υπολογιστή για να παράγει λεπτομερείς εικόνες των ανατομικών στοιχείων του μαστού. Η μαγνητική μαστογραφία δεν χρησιμοποιεί ionίζουσα ακτινοβολία και είναι η μέθοδος εκλογής για την εξέταση γυναικών με ενθέματα σιλικόνης, με βεβαρημένο κληρονομικό ιστορικό (>20% να αναπτυχθεί κακοήθεια μαστού) και σε ήδη διεγνωσμένες κακοήθειες μαστού για την εκτίμηση της έκτασης της νόσου (ιδίως σε νέες γυναίκες και σε διηθητικά λοβιακά καρκινώματα).

Προληπτική Μαστογραφία

Η εξέταση που διενεργείται για την ανίχνευση καρκίνου του μαστού σε πρώιμο στάδιο σε ασυμπτωματικές γυναίκες με συνήθη, ενδιάμεσο ή αυξημένο κίνδυνο νόσησης (γυναίκες με πυκνούς μαστούς, με ατομικό ιστορικό κακοήθειας και με ιστολογική ταυτοποίηση αλληλιώσεων ενδιάμεσης επικινδυνότητας) και σε γυναίκες με αυξημένο κίνδυνο ανάπτυξης καρκίνου του μαστού (γυναίκες με BRCA1 / BRCA 2 θετικό) και γυναίκες που έχουν ακτινοβοληθεί στον θώρακα σε μικρή ηλικία για θεραπευτικούς σκοπούς.

Ψηφιακή Μαστογραφία

Η απεικόνιση του μαστού με μαστογράφο υψηλής ευκρίνειας χρησιμοποιώντας ψηφιακή τεχνολογία.

Ψηφιοποιημένη Μαστογραφία

Η απεικόνιση του μαστού με τη χρήση κλασικού μαστογράφου και επεξεργασία της εικόνας σε ψηφιοποιητή.

Μαστοδυνία

Σημαίνει πόνος του μαστού και μπορεί να οφείλεται σε διαφορετικά αίτια, όπως πχ ορμονικά. Συνήθως δε σχετίζεται με κακοήθεια.

Μετάλλαξη

Είναι η μεταβολή του γενετικού υλικού (DNA). Μπορεί να αφορά ένα μεγάλο τμήμα του ή ένα σημείο και να είναι προσθήκη, παράλειψη, διπλοσασμός κλπ. Η πρακτική συνέπεια των παραπάνω είναι ότι πολλές μεταλλάξεις επιφέρουν μεταβολές που αυξάνουν την πιθανότητα να νοσήσει κάποιος από συγκεκριμένες ασθένειες, όπως πχ από καρκίνο του μαστού. Επίσης οι κακοήθεις όγκοι του μαστού περιέχουν στα κύτταρά τους μεταλλαγμένο γενετικό υλικό.

Μετάσταση - Μεταστατικός καρκίνος μαστού

Μετάσταση είναι μια αποικία κακοήθων κυττάρων μακριά από την περιοχή του μαστού. Οι λεμφαδενικές μεταστάσεις εντοπίζονται συνήθως στους λεμφαδένες της μασχάλης. Οι μακρινές μεταστάσεις αφορούν καρκινικές εστίες που έχουν εγκατασταθεί σε άλλα μακρινά όργανα (πχ οστά, πνεύμονες κλπ). Με τον όρο μεταστατικός καρκίνος του μαστού εννοείται η ύπαρξη μακρινών μεταστάσεων (ανεξάρτητα από την κατάσταση της μασχάλης) και η αντιμετώπισή του είναι πλέον κατά βάση φαρμακευτική και εξ ορισμού δεν μπορεί να είναι ριζική.

Μετεμμηνοπαυσιακή γυναίκα

Η γυναίκα που βρίσκεται στη φάση της ζωής της μετά την εμμηνόπαυση.

Μη ψηλαφητή αλλοίωση

Περιγράφεται μια αλλοίωση που δεν είναι κλινικώς αντιληπτή (συνήθως εννοείται με ψηλάφηση) αλλή είναι ορατή σε μία απεικονιστική εξέταση (όπως σε μαστογραφία, σε υπερηχογράφημα ή σε μια μαγνητική μαστογραφία).

Μονοκλωνικά Αντισώματα

Πρωτεΐνες - προϊόντα του ανοσοποιητικού συστήματος οι οποίες έχουν την ικανότητα να εντοπίζουν στοχευμένα τα καρκινικά κύτταρα. Τα μονοκλωνικά αντισώματα είναι αντισώματα τα οποία προέρχονται από έναν κλώνο κυττάρων. Επειδή ακριβώς προέρχονται από ένα κοινό μητρικό κύτταρο, έχουν την ιδιότητα να συνδέονται σε ένα συγκεκριμένο αντιγόνο και μόνο σε αυτό. Κατά συνέπεια, μπορούμε να κατασκευάζουμε «καθαρά» αντισώματα τα οποία στοχεύουν ένα (και μόνο ένα) συγκεκριμένο μόριο - στόχο. Το μόριο - στόχος μπορεί να είναι το αντίγονο ενός παθογόνου μικροοργανισμού ή το αντιγόνο ενός καρκινικού κυττάρου.

Νεοπλασία

Πρόκειται για αλληλοίωση που περιλαμβάνει ένα σύνολο κυττάρων που πολλαπλασιάζονται και αναπτύσσονται με μη φυσιολογικό τρόπο. Σε κάποιες περιπτώσεις τα κύτταρα είναι τόσο ανώμαλα που πολλαπλασιάζονται άναρχα και έχουν την ικανότητα να ταξιδεύουν και σε άλλα μέρη του σώματος εγκαθιστώντας μεταστάσεις. Οι νεοπλασίες που έχουν τέτοια κύτταρα (που μπορούν να μετασταθούν) είναι οι κακοήθεις νεοπλασίες. Στην αντίθετη περίπτωση ονομάζονται καλοήθεις νεοπλασίες. Υπάρχουν και μερικές νεοπλασίες που μπορεί να είναι μεν κακοήθεις αλλά δεν έχουν ακόμα τη δυνατότητα μετάστασης λόγω πρωιμότητας (πχ DCIS). Τέλος υπάρχουν και οι νεοπλασίες που βρίσκονται μεταξύ καλοήθειας και κακοήθειας με κύτταρα ενδιάμεσου δυναμικού και αντιμετωπίζονται αναλόγως (πχ μερικές λοβιακές νεοπλασίες).

Νευροτοξικότητα

Μπορεί να προκύψει λόγω των άμεσων ή έμμεσων επιδράσεων των χημειοθεραπευτικών σχημάτων. Η τοξικότητα της θεραπείας μπορεί να επηρεάσει τόσο το κεντρικό νευρικό σύστημα όσο και το περιφερικό νευρικό σύστημα. Η έγκαιρη αναγνώριση αυτών των τοξικοτήτων κατέχει σημαντικό ρόλο όσον αφορά την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων των ογκολογικών ασθενών.

Νοτική κόπωση

Αδυναμία συγκέντρωσης, η οποία επηρεάζει την ποιότητα ζωής των ασθενών. Την περιγράφουν ως δυσκολία να σκεφτούν καθαρά, ξεχνούν και δυσκολεύονται να μάθουν νέες πληροφορίες. Προκαλεί αίσθημα φόβου, εκνευρισμό και θυμό.

Νοσος Paget

Η νόσος Paget της θηλής αφορά ένα σπάνιο είδος καρκίνου μαστού που αφορά τη θηλή του μαστού και έχει εμφάνιση εξέλκωσης ή άτυπης «δερματίτιδας» της θηλής. Μπορεί να συνοδεύεται και από παθολογία του υποκείμενου μαστού. Συνήθως η αντιμετώπιση είναι κατά βάση χειρουργική.

0000

Ογκεκτομή

Ο όρος περιγράφει την αφαίρεση του όγκου του μαστού με διατήρηση του μεγαλύτερου τμήματος του υγιούς μαστού.

Ογκογονίδιο

Αναφέρεται σε γονίδια τα οποία ευθύνονται για την ανάπτυξη κακοήθων όγκων. Οι μηχανισμοί που ευθύνονται για αυτό είναι πολύπλοκοι: για παράδειγμα τα γνωστά γονίδια BRCA 1 και 2 είναι ογκοκατασταλτικά (εμποδίζουν την ανάπτυξη όγκων στο μαστό), αλλά όταν παθαίνουν μετάλλαξη αδρανοποιούνται και η ογκοκατασταλτική τους δράση εξαφανίζεται.

Ογκολόγος - Παθολόγος

Συχνότερα αναφέρεται απλά ως «Ογκολόγος». Είναι ο ιατρός που αναλαμβάνει να χορηγήσει τη συστηματική θεραπεία όταν χρειάζεται, δηλαδή τη χημειοθεραπεία και μερικές φορές την ορμονική θεραπεία. Οι ογκολόγοι έχουν μεγάλη εμπειρία στην αποφυγή και την αντιμετώπιση των παρενεργειών των φαρμάκων που χρησιμοποιούν. Επίσης αναλαμβάνουν τμήμα της μετεγχειρητικής παρακολούθησης κυρίως όσον αφορά τις πιθανές μακρινές μεταστάσεις.

Όγκος

Με τον όρο αυτόν περιγράφεται κάθε αλλοίωση του μαστού που καταλαμβάνει χώρο. Οι όγκοι μπορεί να είναι καλοήθεις ή κακοήθεις, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Πρωτοπαθής όγκος

Αναφέρεται στον καρκίνο που εντοπίζεται εντός του μαστού. Συνήθως ο όρος χρησιμοποιείται σε αντιδιαστολή με τις μεταστατικές εστίες του όγκου στους λεμφαδένες της μασχάλης ή σε άλλα όργανα.

Φυλλοειδής όγκος

Σπάνιος τύπος όγκου του μαστού που αναδύεται από τον ινοεπιθηλιακό ιστό. Ταξινομείται σε τρεις κατηγορίες: Καλοήθης όγκος, όγκος οριακής κακοήθειας και κακοήθης φυλλοειδής όγκος που εμφανίζει στοιχεία σαρκώματος. Σε πολλές περιπτώσεις η διάκριση του φυλλοειδούς όγκου από το ινοαδένωμα δεν είναι εφικτή με την κλινική εξέταση αλλά ούτε με τις απεικονιστικές εξετάσεις. Τόσο οι καλοήθεις όσο και οι κακοήθεις φυλλοειδείς όγκοι ενέχουν κίνδυνο τοπικής υποτροπής και η γνώση της ιστολογίας προεγχειρητικά συμβάλλει σημαντικά στη ριζικότερη εκτομή του όγκου.

Οζίδιο

Πρόκειται περί ενός μικρού όγκου του μαστού και μπορεί να είναι καλόηθες ή κακόηθες. Οζος σημαίνει όγκος.

Οίδημα ή πρήξιμο

Η διόγκωση και αλλοίωση του περιγράμματος των ιστών από περίσσεια υγρού σε έναν οποιονδήποτε ιστό του ανθρώπινου σώματος.

Οικογενειακό ιστορικό

Λεπτομερής καταγραφή των τρεχουσών και προηγούμενων συνθηκών υγείας των βιολογικών μελών της οικογένειας ενός ατόμου που μπορούν να βοηθήσουν στη μελέτη της κληρονομικότητας και της παρακολούθησης ορισμένων ασθενειών μέσα σε μια οικογένεια. Το οικογενειακό ιστορικό υγείας επηρεάζει τις πιθανότητες μιας γυναίκας να παρουσιάσει καρκίνο του μαστού ή καρκίνο των ωοθηκών. Κάθε γυναίκα είναι καλό να γνωρίζει ποια άτομα από την οικογένειάς της παρουσίασαν καρκίνο, ιδιαίτερα καρκίνο του μαστού ή των ωοθηκών.

Γενικά, όσο περισσότερους στενούς συγγενείς έχει μια γυναίκα, που προσβλήθηκαν από καρκίνο μαστού ή καρκίνο ωοθηκών και όσο νωρίτερα στη ζωή τους τα άτομα αυτά παρουσίασαν τον καρκίνο τόσο περισσότερο αυξάνονται οι πιθανότητές της να παρουσιάσει η ίδια καρκίνο της εν λόγω μορφής.

Οιστραδιόλη

Το κυρίαρχο οιστρογόνο κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής ηλικίας στη γυναίκα.

Οιστρογόνα

Πρόκειται για μια ομάδα ορμονών βασικά υπεύθυνων για τη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών του γυναικείου φύλου. Παράγονται κατά βάση από τις ωοθήκες αλληλά και από το λιπώδη ιστό, το ήπαρ κλπ. Ορισμένοι καρκίνοι (πχ ορισμένοι τύποι του καρκίνου του μαστού) υποβοηθούνται στην ανάπτυξή τους από τις ορμόνες αυτές.

Οργανωμένη αλληλοβοήθεια ασθενών

Οργανωμένη Αλληλοβοήθεια Ασθενών είναι η συνθήκη της υποστήριξης ασθενών από ασθενείς με την ίδια εμπειρία (ομότιμοι). Παρέχεται σε ένα οργανωμένο πλαίσιο μετά από εκπαίδευση των ασθενών που επιθυμούν να βοηθήσουν εθελοντικά άλλους ασθενείς. Το πρόγραμμα Reach to Recovery International που υλοποιείται από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Γυναικών με Καρκίνο του Μαστού «Άλμα Ζωής» είναι πρόγραμμα οργανωμένης αλληλοβοήθειας ασθενών.

Ορμονοθεραπεία

Θεραπεία μέσω της οποίας αναστέλλεται η έκκριση των ορμονών ή παρεμποδίζεται η δράση τους, δυσχεραίνοντας κατά αυτόν τον τρόπο την ανάπτυξη και των πολλαπλασιασμό των ορμονοευσίθιων καρκινικών κυττάρων.

Ορώδες έκκριμα

Αναφέρεται συνήθως σε υγρό που εκρέει από τη θηλή και έχει ορώδη υφή (διάφανο ή ελαφρώς υποκίτρινο). Μπορεί να οφείλεται σε πολλούς διαφορετικούς λόγους και εξέρχεται αυτόματα ή κατόπιν πίεσης. Η πιθανότητα κακοήθειας είναι μάλλον μικρή αλλά όχι μηδενική.

Οστεοπενία

Αφορά ασθενείς των οποίων η οστική πυκνότητα είναι μικρότερη από την κανονική. Εμφανίζεται συχνά σε ογκολογικούς ασθενείς πολλές φορές ακόμη και λόγω της θεραπείας τους. Για την αντιμετώπιση της συχνά δίνεται βιταμίνη D και ασβέστιο, ενώ η ταμοξιφαίνη και τα διφωσφονικά έχουν την ικανότητα να μειώσουν την εμφάνιση καταγμάτων, και παράλληλα να συμβάλουν στην θεραπεία της οστεοπόρωσης.

Οστεοπόρωση

Κατάσταση που χαρακτηρίζεται από απώλεια οστικής μάζας και πυκνότητας με αποτέλεσμα τα οστά να γίνονται εύθραυστα. Η βλάβη είναι σοβαρότερη από αυτή της οστεοπενίας

Παράγοντας κινδύνου

Είναι εκείνη η κατάσταση εξαιτίας της οποίας αυξάνονται οι πιθανότητες να νοσήσει κάποιος από μια συγκεκριμένη νόσο. Έτσι για παράδειγμα, ένας παράγοντας κινδύνου για ανάπτυξη καρκίνου του πνεύμονα είναι το κάπνισμα - επίσης ένας από τους παράγοντες κινδύνου για ανάπτυξη καρκίνου του μαστού είναι το ιστορικό μελών της οικογένειας (μητέρα, αδελφή κλπ) που έχουν νοσήσει από την ίδια νόσο. Τονίζεται ότι δεν σημαίνει πως όσοι έχουν τον παράγοντα κινδύνου θα νοσήσουν οπωσδήποτε, αλλιώς και το αντίστροφο, δεν σημαίνει ότι όσοι δεν τον έχουν αποκλείεται να νοσήσουν. Έτσι για παράδειγμα, υπάρχουν γυναίκες με βαρύ οικογενειακό ιστορικό που δε θα νοσήσουν, όπως επίσης και γυναίκες χωρίς κανένα οικογενειακό ιστορικό που θα αναπτύξουν τη νόσο. Τέλος, υπάρχουν και οι αρνητικοί παράγοντες κινδύνου, χάρη στους οποίους ο κίνδυνος νόσησης μειώνεται. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι ο θηλασμός: όσες γυναίκες θηλάσουν, ελαττώνουν τον κίνδυνο να αναπτύξουν καρκίνο μαστού στο μέλλον.

Παροχέυτηση

Αφορά είτε: α) στο λεπτό σωλήνα που τοποθετείται από το χειρουργό κατά τη διάρκεια της επέμβασης στην αντίστοιχη περιοχή και οδηγεί τα υγρά της περιοχής εκτός του σώματος σε σάκο ή δοχείο συλλογής, είτε β) στην παρακέντηση με βελόνη της περιοχής της επέμβασης μετεγχειρητικά προκειμένου να «αδειάσει» ποσότητα υγρού που παραμένει εκεί.

Περιφερικά Εισαγόμενος Κεντρικός Καθετήρας (PICC)

Ειδικό λεπτό και εύκαμπτο σωλήνες οι οποίοι εισάγονται σε μια περιφερική φλέβα, συνήθως των άνω άκρων και προωθούνται μέχρι το άνω άκρο του καθετήρα να τερματίσει σε μια μεγάλη κεντρική φλέβα πλησίον της καρδιάς (συνήθως στην άνω κοίλη φλέβα) προκειμένου να επιτευχθεί η ενδοφλέβια χορήγηση του φαρμάκου. Αυτού του είδους οι καθετήρες από την στιγμή που τοποθετηθούν χρησιμοποιούνται στη συνέχεια για μεγάλα χρονικά διαστήματα (εβδομάδες έως μήνες).

Περιφερική νευροπάθεια

Βλάβη των νευρών με μούδιασμα και πόνους στα άνω και κάτω άκρα.

Ποιότητα ζωής

Είναι μια πολυσύνθετη έννοια που περιλαμβάνει τη σωματική και ψυχική κατάσταση του ατόμου, το επίπεδο αυτονομίας, τις κοινωνικές σχέσεις, τις προσωπικές αντιλήψεις και τη σχέση του με το περιβάλλον. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (1993), ορίζει την ποιότητα ζωής ως την ατομική αντίληψη της κατάστασης ζωής μέσα στο πολιτιστικό και αξιακό πλαίσιο όπου δραστηριοποιείται το άτομο και σε συσχέτιση με τους στόχους, τις προσδοκίες και τις φιλοδοξίες του.

Ποσοστό αναπηρίας

Ο καθορισμός του βαθμού αναπηρίας σε ποσοστιαία βάση, που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένηση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών. Το ποσοστό αναπηρίας καθώς και η διάρκεια ισχύος αυτού, καθορίζεται από το ΚΕΠΑ. Ανάλογα με το ποσοστό που καθορίζεται, απορρέουν κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή διευκολύνσεις.

Προαγωγή υγείας

Ο τρόπος ζωής, οι καθημερινές συνήθειες και οι συμπεριφορές που προασπίζουν και προάγουν την υγεία, την ευεξία και την ποιότητα ζωής.

Προγεστερόνη

Πρόκειται για γυναικεία ορμόνη. Η δράση της είναι σημαντική στη ρύθμιση του έμμηνου κύκλου και των πρώτων σταδίων της εγκυμοσύνης. Πολλοί όγκοι του μαστού έχουν υποδοχείς προγεστερόνης στα κύτταρά τους.

Πρόγνωση

Πρόκειται για την πρόβλεψη της εξέλιξης και της έκβασης μιας νόσου (επιβίωση, θάνατος, υποτροπή). Καθορίζεται από τα χαρακτηριστικά της νόσου και του ασθενούς, αλλά και τη θεραπεία που χορηγείται.

Προεγχειρητική θεραπεία (Neoadjuvant Chemotherapy)

Χημειοθεραπεία ή ορμονοθεραπεία που χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση των εκτεταμένων ή τοπικά-προχωρημένων όγκων με σκοπό την συρρίκνωσή τους πριν τη χειρουργική επέμβαση.

Προεμμηνοπαυσιακή γυναίκα

Η γυναίκα που βρίσκεται στη φάση της ζωής της πριν από την εμμηνόπαυση .

Προληπτικός έλεγχος / screening

Αφορά στον έλεγχο των μαστών για την ύπαρξη ύποπτων στοιχείων για κακοήθεια χωρίς την ύπαρξη κάποιων εμφανών συμπτωμάτων. Πραγματοποιείται με τη μαστογραφία. Ο σκοπός είναι η ανίχνευση του καρκίνου του μαστού σε πολύ πρώιμο στάδιο (πριν δώσει συμπτώματα), ώστε να είναι ευκολότερη και επιτυχέστερη η αντιμετώπισή του. Λέγεται και προσυμπτωματικός έλεγχος.

Πρόληψη

Η εξέταση ρουτίνας που χρησιμοποιείται για να εντοπιστεί κακοήθεια σε προγράμματα προληπτικού πληθυσμιακού ελέγχου.

Προσδόκιμο ζωής

Είναι το υπολογιζόμενο μήκος της υπολειπόμενης ζωής μετά τη διάγνωση και τη θεραπεία. Υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά επιβίωσης που προκύπτουν από κλινικές μελέτες στις οποίες συμμετέχουν ογκολογικοί ασθενείς κατά τη διάρκεια ή μετά την ολοκλήρωση της θεραπείας τους. Το προσδόκιμο ζωής για κάθε συγκεκριμένο τύπο καρκίνου δίνεται συχνά ως ποσοστό πενταετούς επιβίωσης. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι επιζώντες ζουν μόνο πέντε χρόνια. Οι επιζώντες του καρκίνου συχνά ζουν πολύ περισσότερο από τις στατιστικές εκτιμήσεις. Κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός και διαφορετικός- δεν αποτελεί στατιστική μονάδα.

Πρόωρη εμμηνόπαυση

Είναι η διακοπή της εμμηνου ρύσεως σε ηλικία μικρότερη από τη φυσιολογική. Ορισμένες μορφές θεραπείας του καρκίνου μπορούν να προκαλέσουν πρόωρη εμμηνόπαυση. Για παράδειγμα η χειρουργική αφαίρεση των ωοθηκών καθώς και ορισμένοι τύποι χημειοθεραπείας και ακτινοβολίας (π.χ στη περιοχή της πυέλου) μπορούν να προκαλέσουν βλάβες στις ωοθήκες. Ορισμένες από αυτές μπορούν να θεραπευτούν ενώ άλλες όχι. Τέλος, ορμονοθεραπείες που χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία του καρκίνου του μαστού και της μήτρας συχνά μπορεί να προκαλέσουν πρόωρη εμμηνόπαυση.

Πυκνότητα μαστού

Αφορά στη σχετική περιεκτικότητα του μαστού σε ιώδη και αδενοϊκό στοιχείο σε σχέση με το λίπος του. Έτσι ο μαστός μπορεί να είναι περισσότερο ή λιγότερος πυκνός («σφιχτός») στην ψηλάφηση, κατάσταση που εξαρτάται από την ηλικία, ορισμένα φάρμακα αλθλά και την ιδιοσυγκρασία (φυσιολογική διαφορά μεταξύ των γυναικών). Επίσης, οι πυκνοί μαστοί στη μαστογραφία φαίνονται πιο «άσπροι». Οι πιο πυκνοί μαστοί έχουν περισσότερα ινοαδενικά στοιχεία, ενώ οι πιο χαλαροί περισσότερο λίπος. Όσο μεγαλύτερη είναι η πυκνότητα, τόσο η κλινική εξέταση καθώς και η μαστογραφία δυσκολεύονται να ανιχνεύσουν τις διάφορες αλλοιώσεις και στις περιπτώσεις αυτές ο συμπληρωματικός απεικονιστικός έλεγχος με υπερηχογράφημα είναι απαραίτητος. Επιπλέον, οι γυναίκες με έντονη και ανομοιογενή αύξηση της πυκνότητας των μαστών τους εμφανίζουν 4-6 φορές μεγαλύτερο κίνδυνο να αναπτύξουν κακοήθεια μαστού.

P
Σ
T

Σεξουαλική δυσλειτουργία

Παρενέργεια των θεραπειών, αλλά και της εμπειρίας της ασθένειας κατά την οποία η γυναίκα μπορεί να εμφανίσει μειωμένο ενδιαφέρον / επιθυμία για το σεξ, ξηρότητα κόλπου, πόνο κτλ.

Σκιαγραφικό υγρό

Η ουσία που χρησιμοποιείται για τη μελέτη της αγγειακής συμπεριφοράς φυσιολογικών και παθολογικών δομών του μαστού και ειδικότερα των καρκινικής και μεταστατικής φύσεως βλαβών κατά την διενέργεια απεικονιστικών εξετάσεων.

Σπινθηρογράφημα οστών

Εξέταση που διενεργείται για να ελέγξει τυχόν επέκταση της νόσου στα οστά. Μικρή ποσότητα ραδιενεργού υλικού χορηγείται ενδοφλεβίως και μελετάται η εναπόθεση του φαρμάκου σε παθολογικές περιοχές. Η οστική εναπόθεση μπορεί να εμφανιστεί σε καρκινικές μεταστάσεις αλλά και σε καλοήθεις καταστάσεις των οστών (όπως στην αρθρίτιδα ή σε κάταγμα).

Στάδια / stage

Τα στάδια της νόσου περιγράφουν το πόσο προχωρημένη είναι η νόσος. Συγχέονται συχνά με το βαθμό κακοήθειας που είναι παράγοντας επιθετικότητας του καρκινικού ιστού. Το στάδιο της νόσου εξαρτάται από το μέγεθος του όγκου (όσο πιο μεγάλος, τόσο μεγαλύτερο και το στάδιο), από τη διήθηση των λεμφαδένων (αν υπάρχουν διηθημένοι λεμφαδένες και όσο πιο πολλοί είναι τόσο το στάδιο αυξάνει) και από την ύπαρξη ή όχι μεταστάσεων σε άλλα όργανα (οστά, πνεύμονες, ήπαρ κλπ).

Σταδιοποίηση όγκου

Εννοείται το σύνολο εκείνο των εξετάσεων που αποσκοπούν να ανιχνεύσουν εάν και σε ποια έκταση έχει εξαπλωθεί ένας καρκίνος του μαστού έξω από την περιοχή στην οποία ξεκίνησε. Προσπαθούν δηλαδή να βρουν ή να αποκλείσουν μεταστάσεις είτε σε λεμφαδένες (της μασχάλης ή αλλού) είτε σε απομακρυσμένα όργανα.

Στερεοτακτική βιοψία μαστού

Καθοδηγούμενη βιοψία με τη χρήση στερεοτακτικής (τριδιάστατης) καθοδήγησης υπό το μαστογράφο.

Στοχευμένη θεραπεία

Κατηγορίες φαρμάκων σχεδιασμένων έτσι ώστε να προσβάλλουν συγκεκριμένους μοριακούς παράγοντες ή σηματοδοτικά μονοπάτια που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του όγκου.

Συγγένεια δευτέρου βαθμού

Συγγενείς που μεταξύ τους έχουν μεσολαβήσει δύο γεννήσεις (ο παππούς, η γιαγιά ή τα εγγόνια ενός ατόμου).

Συγγένεια πρώτου βαθμού

Οι γονείς, τα αδέρφια και τα παιδιά ενός ατόμου.

Σύλλογος Ασθενών

Οργανωμένη ένωση ασθενών με νομική υπόσταση, στο πλαίσιο της οποίας τα μέλη μοιράζονται κοινό σκοπό και όραμα. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η ενεργή συμμετοχή των ίδιων των ασθενών σε ζητήματα που τους αφορούν. Ο Σύλλογος αναλαμβάνει και υλοποιεί δράσεις, ενέργειες και προγράμματα όπως η κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη, η διοργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης, η διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, η υποστήριξη του δικαιώματος στην υγεία, στην πρόσβαση σε θεραπείες, στην επιστημονική γνώση, κλπ.

Συμπαγής όγκος

Με τον όρο αυτό περιγράφεται κάθε όγκος που δεν είναι κυστικός, δηλαδή στο εσωτερικό του δεν υπάρχει κοιλότητα, αλλά πληρούται από συμπαγή ιστό. Τυπικός τέτοιος όγκος είναι ο καρκίνος του μαστού, αλλά και πολλοί καλοήθεις όγκοι, όπως το συχνότατο ινοαδένωμα κλπ.

Συμπτωματική / ανακουφιστική θεραπεία

Θεραπεία σχεδιασμένη για την ανακούφιση των συμπτωμάτων μιας ασθένειας και όχι τόσο για την ίασή της.

Συνηγορία ασθενών

Συνηγορία είναι οι δράσεις που αναλαμβάνουν άτομα, ομάδες ή φορείς όπως η άσκηση πίεσης, η οργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης, δημόσιων ομιλιών κ.α. που έχουν ως στόχο να επηρεάσουν την κοινή γνώμη και τα κέντρα λήψης αποφάσεων στα θέματα πολιτικής υγείας υπέρ των δικαιωμάτων των ασθενών.

Συντηρητικό χειρουργείο

Συντηρητική χειρουργική επέμβαση Βλέπε: Ογκεκτομή

Σύστημα υποβοηθούμενης διάγνωσης (CAD)

Λογισμικό που αναπτύχθηκε για να βοηθήσει τους ακτινολόγους να εντοπίζουν ύποπτες περιοχές στη ψηφιακή μαστογραφία και προσφάτως και στο υπερηχογράφημα.

Σωματική κόπωση

Τα συμπτώματα περιλαμβάνουν την παντελή έλλειψη ενέργειας, το αίσθημα αδυναμίας, τη συνεχή κούραση και τη σωματική εξάντληση.

Τατουάζ θηλής

Είναι ένα τατουάζ που αναπαριστά τη θηλή στη φυσιολογική της θέση και πραγματοποιείται όταν αυτή έχει αφαιρεθεί συνήθως για ογκολογικούς λόγους. Σήμερα υπάρχουν τρισδιάστατα τατουάζ θηλής με πολύ καλά αισθητικά αποτελέσματα.

Τεταρτεκτομή

Αναφέρεται στην αφαίρεση ενός τμήματος του μαστού που περιέχει τον κακοήθη όγκο. Είναι παρεμφερής όρος με την ογκεκτομή.

Τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων (PET)

Μια εξέταση κατά την οποία μελετάται η μεταβολική δραστηριότητα των κυττάρων του σώματος. Το PET χρησιμοποιείται σε αρκετές περιπτώσεις ως μέρος της σταδιοποίησης της νόσου και την αξιολόγηση της πορείας αυτής, αλλά δεν χρησιμοποιείται για τον προληπτικό έλεγχο του καρκίνου του μαστού.

Τομοσύνθεση μαστού

Η εξέταση κατά την οποία η θυκνία περιστρέφεται γύρω από τον μαστό λαμβάνοντας πολλαπλές λεπτές ψηφιακές τομές χαμηλής δόσης από διαφορετικές γωνίες. Στη συνέχεια γίνεται ανασύνθεση των πληροφοριών αυτών ώστε ο μαστός να απεικονίζεται σε τρισδιάστατο επίπεδο.

Τοξικότητα

Δυνατότητα μιας ουσίας να προκαλέσει βλάβη σε έναν οργανισμό.

Τοπική υποτροπή

Η επανεμφάνιση του καρκίνου του μαστού στον ίδιο μαστό ή το σύστοιχο θωρακικό τοίχωμα (τοπική υποτροπή).

Y
Φ
X
Ψ
Ω

Υγρή βιοψία

Ανάλυση κυτταρικού ή γενετικού υλικού του όγκου από τα σωματικά υγρά του ασθενή, συνήθως από το περιφερικό αίμα.

Υπερδιάγνωση

Διάγνωση σοβαρών παθήσεων οι οποίες λόγω διαφόρων ιδιαίτερων συνθηκών τελικώς δε θα βλάψουν την ασθενή. Παράδειγμα είναι η εντόπιση ενός πρώιμου καρκινώματος σε μια γυναίκα πολύ μεγάλης ηλικίας. Τέτοιοι όγκοι δε θα βλάψουν αυτές τις ασθενείς διότι το φυσιολογικό τέλος της ζωής θα επέλθει πριν από οποιαδήποτε επίπτωση της νόσου. Να σημειωθεί βεβαίως ότι είναι δύσκολος ο διαχωρισμός της διάγνωσης από την υπερδιάγνωση, όπως και η απόφαση να μη χορηγηθεί θεραπεία σε ορισμένες ασθενείς.

Υπερηχογράφημα

Απεικονιστική εξέταση που βασίζεται στην αντανάκλαση υπερήχων από εσωτερικές δομές του σώματος.

Υπερηχογράφημα μαστού

Διαγνωστική εξέταση χωρίς ακτινοβολία που χρησιμοποιεί ηχητικά κύματα για την παραγωγή εικόνων και την απεικόνιση της φυσιολογικής ανατομικής του μαστού και των παθολογικών αλλοιώσεων αυτού.

Υπερθερμία

Αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος λόγω διαταραχής της θερμορρύθμισης. Απαιτείται άμεση αποκατάσταση της ομοιόστασης για την αποφυγή εμφάνισης αναπηρίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι πιθανό ο ασθενής λόγω υπερθερμίας να οδηγηθεί ακόμη και στο θάνατο.

Υποδόρια χορήγηση

Η εισαγωγή φαρμάκου στον υποδόριο ιστό με βελόνα και σύριγγα.

Υποδοχέας

Εξειδικευμένη πρωτεΐνη συνήθως στην επιφάνεια κάποιων κυττάρων ή στο κυτταρόπλησμα αυτών, ρυθμίζει πολλές λειτουργίες του κυττάρου και αποτελεί στόχο φαρμακευτικής δράσης είτε με ενεργοποίηση είτε με αδρανοποίηση του.

Οιστρογονικοί υποδοχείς

Πρόκειται για ειδικές χημικές ενώσεις-υποδοχείς που βρίσκονται σε ορισμένα κύτταρα του σώματος τα οποία έχουν ως αποστολή την ένωσή τους με τα οιστρογόνα και την επακόλουθη ενεργοποίηση μίας αλληλουχίας αντιδράσεων στο εσωτερικό του κυττάρου. Μια από τις αντιδράσεις του κυττάρου στα οιστρογόνα είναι ο πολλαπλασιασμός του ή η υπερπλασία του.

- Θετικοί οιστρογονικοί υποδοχείς

Όταν οι οιστρογονικοί υποδοχείς του όγκου είναι θετικοί σημαίνει ότι τα κύτταρα του όγκου, τουλάχιστον μέχρι ενός βαθμού, εξαρτώνται από τα οιστρογόνα για τον πολλαπλασιασμό τους. Στις περιπτώσεις αυτές έχει θέση η ορμονοθεραπεία, δηλαδή η φαρμακευτική μείωση των κυκλοφορούντων οιστρογόνων ή τουλάχιστον η παρεμπόδιση της δράσης τους στα κύτταρα με σκοπό τη συρρίκνωση του όγκου.

- Αρνητικοί οιστρογονικοί υποδοχείς

Αναφέρεται στους όγκους, τα κύτταρα των οποίων δεν εξαρτώνται από τα οιστρογόνα για τη λειτουργία και τον πολλαπλασιασμό τους.

Ορμονικοί Υποδοχείς

Οι ορμονικοί υποδοχείς είναι πρωτεΐνες που βρίσκονται σε μερικά καρκινικά κύτταρα. Όσον αφορά τον καρκίνο του μαστού, κλινική σημασία έχουν οι οιστρογονικοί και οι προγεστερονικοί υποδοχείς. Όταν οι ορμόνες (οιστρογόνα και προγεστερόνη) δεσμεύονται σε αυτούς τους υποδοχείς, επιτρέπουν στα καρκινικά κύτταρα να αναπτυχθούν. Εάν ο καρκίνος διαθέτει ορμονικούς υποδοχείς, τότε η ασθενής μπορεί να υποβληθεί σε ορμονοθεραπεία, δηλαδή φάρμακα που μειώνουν τις ορμόνες της ασθενούς στο αίμα ή εμποδίζουν τις ορμόνες της ασθενούς να φτάσουν στους υποδοχείς αυτούς.

Υποτροπή

Σημαίνει η επανεμφάνιση του καρκίνου μετά την πάροδο ενός ποικίλου διαστήματος από την αρχική του αντιμετώπιση. Προϋπόθεση είναι η αντιμετώπιση να ήταν ριζική κατά τη στιγμή που πραγματοποιήθηκε. Η υποτροπή μπορεί να εμφανιστεί στην περιοχή του μαστού ή του θώρακα, στη μασχάλη ή σε μακρινά όργανα.

Φαρμακοεπαγρύπνιση

Οι δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με την ανίχνευση, την αξιολόγηση, την κατανόηση και αποτροπή ανεπιθύμητων ενεργειών και άλλων προβλημάτων τα οποία σχετίζονται με τα φάρμακα.

Φροντιστής

Ο άνθρωπος (συνήθως συγγενής) που παρέχει φροντίδα και βοήθεια στην ασθενή με καρκίνο του μαστού.

Χειρουργός μαστού

Είναι εκείνος ο ιατρός, συνήθως εξειδικευμένος χειρουργός, που έχει λάβει ειδική εκπαίδευση στις παθήσεις του μαστού. Συχνά αποκαλείται καταχρηστικά «Μαστολόγος». Για οποιαδήποτε πάθηση του μαστού, είτε αφορά σε νέο εύρημα είτε σε παρακολούθηση μιας γνωστής κατάστασης, ο Χειρουργός του Μαστού κατέχει κεντρική θέση στη διάγνωση και την αντιμετώπιση. Είναι ο κατεξοχήν υπεύθυνος για τις χειρουργικές επεμβάσεις επί του μαστού. Μπορεί επίσης να δώσει συμβουλές σχετικές με τον προ συμπτωματικό έλεγχο αλλά και για τις απαραίτητες μετεγχειρητικές θεραπείες σε συνεργασία με ιατρούς άλλων ειδικοτήτων.

Χημειοθεραπεία

Ένα φάρμακο ή συνδυασμός φαρμάκων που στοχεύουν στο να σκοτώσουν τα καρκινικά κύτταρα μέσω διαφόρων μηχανισμών δράσης.

Χημειοπροφύλαξη

Χορήγηση φαρμάκων σε άτομα που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου, με στόχο να αποτραπεί η εξέλιξη των κυττάρων σε όγκο με κακοήθεις ιδιότητες.

Ψευδώς αρνητικό αποτέλεσμα

Αναφέρεται στο αποτέλεσμα μιας εξέτασης που αποβαίνει αρνητική (χωρίς ευρήματα), ενώ στην πραγματικότητα υπάρχει υποκείμενη παθολογία.

Ψευδώς θετικό αποτέλεσμα

Αναφέρεται στο αποτέλεσμα μιας εξέτασης που αποβαίνει θετική (με ευρήματα), ενώ στην πραγματικότητα δεν υπάρχει υποκείμενη παθολογία

Ψηλαφητό

Κάτι που μπορούμε να αντιληφθούμε αγγίζοντάς το.

Ψυχίατρος

Είναι ιατρός, που έχει ειδικευτεί στην ψυχιατρική και επομένως ο μόνος που μπορεί να συνταγογραφήσει φαρμακευτική αγωγή που αφορά ψυχιατρικά συμπτώματα και διαταραχές.

Ψυχοθεραπεία

Ψυχοθεραπεία είναι η θεραπευτική αλληλεπίδραση ή το θεραπευτικό συμβόλαιο μεταξύ ενός εκπαιδευμένου επαγγελματία κι ενός πελάτη (ή αλλιώς θεραπευόμενου), ενός ζευγαριού, μιας οικογένειας ή μιας ομάδας με στόχο την αντιμετώπιση προσωπικών και ψυχικών δυσκολιών, τη βελτίωση του συναισθήματος και την τροποποίηση της συμπεριφοράς με απώτερο στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Εκπαιδευμένος επαγγελματίας μπορεί να είναι ένας ψυχολόγος ή ψυχίατρος. Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται να έχει εκπαιδευτεί, εκτός από τις βασικές του σπουδές, σε κάποια θεραπευτική προσέγγιση, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι η Γνωσιακή Συμπεριφοριστική Ψυχοθεραπεία, η Συστημική Ψυχοθεραπεία, η Ψυχανάλυση, η θεραπεία Gestalt, η θεραπεία Σχημάτων κ.α.

Ψυχοθεραπευτής

Ο ψυχοθεραπευτής είναι ένας ειδικός ψυχικής υγείας (Κοινωνικός Λειτουργός, Ψυχολόγος, Ψυχίατρος) που έχει εκπαιδευτεί σε τουλάχιστον μία ψυχοθεραπευτική προσέγγιση και χρησιμοποιεί αυτή την κατάρτιση για να ασκήσει την ψυχοθεραπεία σε άτομα ή σε ομάδες, ζευγάρια και οικογένειες με στόχο να βοηθήσει το άτομο να κατανοήσει καλύτερα τις δυσκολίες ή τη δυσφορία του και να συνειδητοποιήσει από πού πηγάζουν, να το διευκολύνει να βρει πιο κατάλληλους τρόπους αντιμετώπισής τους και ενδεχομένως να κάνει αλλαγές στον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς του προς αυτή την κατεύθυνση.

Ψυχολογική στήριξη

Η διαδικασία παροχής στήριξης από έναν ειδικά εκπαιδευμένο επαγγελματία Ψυχικής Υγείας για τη διαχείριση συναισθηματικών και πρακτικών δυσκολιών και την αντιμετώπιση διαγνωσμένων ψυχικών διαταραχών.

Ψυχο-ογκολογία

Η Ψυχο-ογκολογία είναι το πεδίο της διεπιστημονικής μελέτης και κλινικής πράξης της Ψυχολογίας και της Ογκολογίας. Ασχολείται με θέματα του καρκίνου που ξεπερνούν την ιατρική θεραπεία και περιλαμβάνουν τον τρόπο ζωής και τις ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις του καρκίνου. Μελετά επίσης τις συνέπειες του καρκίνου στην ψυχική υγεία του ατόμου καθώς και τους κοινωνικούς / συμπεριφορικούς παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την πορεία της ασθένειας ή την υποτροπή της.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΜΑΣΤΟΥ

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΜΑΣΤΟΥ «ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ»**

3ης Σεπτεμβρίου 59, 10433, Αθήνα

Τηλ: 210 41 80 006 - 210 88 15 444

E-mail: breastca@otenet.gr • www.almazois.gr

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

Ελληνική Χειρουργική
Εταιρεία Μαστού
www.eccsm.gr

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ

